Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряд-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 246 (5687)
ДЕКАБРИИН 12
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1948 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. Сталинда рапортнууд.

Чехословацка правительственна делегаци И. М. Швернигтэй уулзаба.

Манай республика дотор.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА:

Д. Мункоев. — Сүүдүүдэй һунгалтатай лапарамдуулан ябуулагдаха ойлгууламжын хүдэлмэри.

ГУРБАДАХИ НЮУРТА:

ТАБАНЖЭЛЫЕ ДҮРБЭН ЖЭЛДЭ ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ! **В. Кучеров.**— Амжалтануудаа улам арбидхаха **И. Антонюк.**—Шэн габьяата ажалай түлөө. **М. Могнонов.** — Мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлээ!

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ГУРБАДАХИ СЕССИ. ООН-дэ тэнцэ гэшүүдые абаха тухай. Сэмнер Уэллес США-гэй политика тухай бэшэнэ.

В. Кабашова. — Пионернуудай байшангай авиамодельнэ кружок.

Гүйсэдхэлые шалгалга— шухала хэрэг

«Гүйсэдхэлэй шалгалтые һайнаар эмхидхэлгэ — энэ хадаа ямаршье сагта аппарадай хүдэлмэриин байдалые тодорхойлхо ба албан хойрогууд болон канцеляристнуудые элишэлэн гаргаха ябадалда гүйцэдлэг прожектор мүн. Манай дутагдалнууд ба таһалдалнуудай арбанай юһэн хубинь гүйсэдхэлые шалгалтын зүбөөр һабигдаагүй байһан ябадалаар тайлбарилагдана гэжэ пайдамтайгаар хэлэжэ болохо байна. Гүйсэдхэлые шалгалтын һайнаар табигдаад байбалынь, дутагдалнууд ба таһалдалнуудай үридшалан сарагдаха байһанда һэжэт байхагүй» гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Нүхэр Сталинай энэ заабари хадаа партийна болон советскэ аппаралай бүхы һалбариннуудта хиналые, гүйсэдхэлэй шалгалтые һайнаар табиха хэрэгтэй гэжэ бидэнэрые һургана. Тэрэлишэ үнэхөөрөө һайнаар табиад байһан дээрэ һэ партийна ба правительственна директивэнүүдые түргэнөөр бэелүүлтын, ажахын политическэ зорилгонуудые шинжэлгэдэ ажалшадые элсүүлэн табилгын амжалта дулдыдаха байна.

Гүйсэдхэлые шалгалта — большевистскэ хүтэлбэриин шухалын шухала хубинь мүн. Шинжэбэриин абтаһанай һүүлээр тус шинжэбэринде гүйсэдхэхэ туршаа ехэхэн хүдэлмэри хэхые, тэрэнэй ямараар бэелүүлэгдэхэ байһаншье холодоо шалгажа байхые большевистскэ хүтэлбэриин гол принцип эринэ.

Большевистскэ хүтэлбэриин энэ принципые зарим газарта мартадаг байха юм. Гол анхаралаа заседаниинуудта, суглааануудта, олон тоото шинжэбэринүүдые бэлэдхэлгэ ба боталан абалгаа ханнуулаг хүдэлмэрилэгшэд мүнөөшье бии байнаар. Тиимэ хүнүүд тогтоолой гарамсаар, тэрэ тогтоол тухай мартажархидаг байха юм. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай Советэй гүйсэдком ород алфавит дээрэ зохеогдоһон бурят-монгол үзэг бэшэгтэ аймагайгаа арад зонине һургалтын хэрэгсэ тухай тогтоол аяар энэ жэлэй январь соо гаргаһан байгаа. Арад зонине шэнэ алфавитта һургалтые энэ жэлэй июлиин 1-дэ шугаргахэ гэһэн зорилго тэрэ тогтоол соонь табигдаһан юм. Тус гүйсэдком өөрынгөө шинжэбэринде найхан сентябрь соо һанажа, тэрэнэйнгээ гүйсэдхэлые шалгажа дүүһэн байгаа. Тиигээд хоердохи тогтоолоо гаргаа. Бурят-монгол үзэг шэнэгтэ арад зонине һургаха туршаа амжэ-ябуулгануудай таһалдаһан тухай тэрээн соонь заагдаһан байна.

Шинжэбэринүүдэй гүйсэдхэлые шалгалгын, тэрэнине хэрэг дээрэ бэелүүлхын түлөө эмхидхэлэй хүдэлмэриин һуладаһан ябадал хадаа ситын хэрэгтэ горьтойхон хохидол шаруулжа болохо байна. Хэдэн аймагуудта малажалые хүргөөлгэн түсэбэй дүүргэлтын ханнгалтай байһан тухай ВКП(б)-гэй Обкомой II пленум үзэгдэ тэмдэглэгдэһэн байгаа. Энээнэй гол шалгаһан хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй шиидхэбэриие партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай ханнгалтагүйгөөр дүүргэһэн, малажалые хүтэлбэрилхэ талаар XV областной партийна конференци дээрэ элирүүлэгдэһэн дутуу дундапуудые зайлуулха хүдэлмэриие тэдэнэй һулаар эмхидхэһэн ябадал болоно гэжэ Обкомой пленум заабаһан байгаа. Хэрбээ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй болон XV областной партийна конференциин тогтоолнуудай дүүргэлтын хойноһоо хиналта һайнаар табигдаһан байгаа һаань, малажалые хүргөөлгэдэхи олохон дутуу дундануудые саг соогоо зайлуулагдаха байһаниинь ойлгосотой.

Өөһэдыштөө шинжэбэринүүд болон дээдэ шатын органуудай директивэнүүдэй дүүргэлтын хойноһоо саг үргэлжын хиналта табидаггүй хүтэлбэрилэгшэд хадаа өөһэдыштөө бүхы хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлгын эрхим һайн арга зэмсэгүүдэй нэгые хэрэглэнгүйгөөр орхино гээшэ. Ашаг ехэтэ хиналтын үгы байгаа һаа, ямаршье шинжэбэри хоорон саарһан дээрэ үлэшэдэг байһание ажабайдал харуулна. Хиналтын үгы байһан дээрэһээ харюусалгагүй ябадал гарадаг байха юм. Шинжэбэри гаргаал һаа дүүрээ гэжэ һанадаг газарта жааг заршамгүй ябадал, нюдэ далдалха, хайша хэрэг хандалга гарадаг байна.

Дайнай һүүлэй табанжэлэй агуу-ехэ зорилгопуудые дүүргэхэ ябадал хадаа бүхы партийна организацинуудта, советскэ эмхи зургаануудта гүйсэдхэлэй шалгалтые саашадань һайжаруулхые эринэ. Гүйсэдхэлэй шалгалтые һайнаар табихын түлөө юуш хэрэгтэй гэбэл, шалгалта хадаа туршаан болоһон ушарта хэгдэхэ бэшэ, харин саг үргэлжэ хэгдэхэ ёһотой. Шинжэбэриин гаргагдамсаар тэрэнэй дүүргэлтын хойноһоо хиналта табиха шухала. Бүхы партийна, советскэ болон ажахын организацинуудта шинжэбэриие шалгаха хүдэлмэриие хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөө хэхэ ёһотой. Гүйсэдхэлэй шалгалтые гансахан лэ формальна тоосоонуудаар хэхэ бэшэ, харин нэн түрүүндэ тэрэниие бодото байдал дээрэ шалгажа үзэхэ хэрэгтэй. Дүүргэлтые шалгалта хадаа зүбөөр табигдаһан ба шанга эрилтэтэй байха ёһотой. Дутуу дундануудые далдалха бэшэ, харин большевистскэ хурса шүүмжэлэлэй ёһоор элирүүлхэ хэрэгтэй.

Гүйсэдхэлые шалгалта хадаа большевистскэ хүтэлбэриин шухалын шухала арга метод мүн. Партийна болон советскэ органуудай уялгань —энэ арга методые өсэшэ сусашагүйгөөр һайжаруулха ябадал болоно. Ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбариннуудта манай шэнэ амжалтануудай шухала нухэсэлнүүдэй нэгэниинь энээндэ байна.

СССР-эй науканууудай Академиин ой модоной Институт полинуудые халхалха ой модоной полосапуудтухай парти ба правительствын тогтоолые бэелүүлгэдэ туһалхын зорилгоор научна шэнэ хүдэлмэринүүдые хэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дүрсагдаһан Институтай директор академик В. Н. Сукачев өөрынгөө хүдэлмэриин кабинет соо ажаллажа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй
УКАЗ
Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын алдар“ гэжэ орденоор ба „Эхын медаль“ гэжэ медаляар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаха гэбэл:

Найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ ХОЕРДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. **Ермакова** Агафья Семеновнае —Тушхэнэй аймагай харгы замай управленийн хүдэлмэрилэгшэ.
2. **Сороковикова** Екатерина Семеновнае — Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой гэшүүн.

Долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ ГУРБАДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. **Пятницкая** Александра Константиновнае — Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой гэшүүн.
2. **Пермякова** Елизавета Дмитриевнае—Тунхэнэй аймагай «Победа» колхозой гэшүүн.
3. **Кэтовщикова** Василиса Васильевнае—Тунхэнэй аймагай Тунхэн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
4. **Попова** Анна Трифоновнае — Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой гэшүүн.

Зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. **Ащенкова** Агафья Ивановнае— Тунхэнэй аймагай «Заря» колхозой гэшүүн.
2. **Педорина** Антонина Владимировнае—Тунхэнэй аймагай «Победа» колхозой гэшүүн.

Табан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ ХОЕРДОХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. **Амосова** Агния Давыдовнае — Тунхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой гэшүүн.
2. **Бобкова** Вера Георгиевнае — Тунхэнэй аймагай Раймельпищекомбинатай хүдэлмэрилэгшэ.
3. **Дармаева** Хэндэ Дондоковнае— Тунхэнэй аймагай «Заря» колхозой гэшүүн.
4. **Домышева** Анна Васильевнае— Тунхэнэй аймагай Монда тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
5. **Елшина** Екатерина Дмитриевнае—Тунхэнэй аймагай Тунхэн тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
6. **Котовщикова** Варвара Семеновнае—Тунхэнэй аймагай Зүүн-Мүрин тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
7. **Попова** Татьяна Прохоньевнае —Тунхэнэй аймагай «Заря» колхозой гэшүүн.
8. **Сыренова** Даша Базаровнае — Тунхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.
БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Советүүдэй байшан.
1948 оной ноябриин 30.

Чехословацка правительственна делегаци И. М. Швернигтэй уулзаба

Декабриин 9-эй үдэр Чехословацка Республикын Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ г-н А. Запотоцкий, гадаадын хэрэгүүдэй Министр г-н В. Клементис, финансын Министр г-н Я. Доланский ба ажаллаһэдэриин Министр г-н А. Климент гэгшэд СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. М. Швернигтэй уулзаба.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын орлогшо В. А. Зорин, Чехословакиндаа байгаа Советскэ Посол М. А. Силин ба Чехословакиндаа СССР-тэ байгаа Посол г-н Б. Лаштовичка уулзалгаан дээрэ байлцаба.

(ТАСС).

Лесопунктнуудай дэргэдэхи партийна организацинуудые

ПЕТРОЗАВОДСК. (ТАСС). Карелоскэ республикын партийна организацинуудые байралан хүдэлмэриин ой модоной ажаһуйлаһэриин дэлэн зүүн коммунистнууд ба комсомолчуудые эльгээбэ. Лесопунктнуудта 30 шэнэ партийна ба комсомольскэ организацинуудые гаргаа. Тэдэнэр модоной ажалые ударидана.

Шэнэ һая болгор Пайска механизированэ лесопункт ханнгалтаһаар хүдэлэрилдэг байгаа. Тиигээд партийна организаци бэлдэл бриганудта түсэбөөр гадуур нөөсэ хаһын түлөө тэмсэл ябуулгаһан ажалшадые «дайшалхы хуудаһанууд» болон «Молния» гэжэ газетэ саг соогоо гаргагдадаг ба мастернууд болон стахановецууд микрофоной урда түрүү дүй дүршэл тухайгаа үгэ хэлэдэг болоо.

Лесопунктын хүдэлмэришэд клубта ханын газетэ гаргадаг болоо. Бригадануудые хоорондоо мэргэжэл мэргэжэлээрээ мүрысөө эхилээ. Коммунистнууд - электрохюрөөшэд электростанци бүхэндэ хюрөөнүүдэй тоое олошоруулба. Модо бэлдхэлэй намар-үбэлэй түрүүшын һара соо хүдэлмэрилхэдөө лесопунктын коллектив 150 мянган тухэриг алмалта хэһэн байна.

Биологическа наукадахи байдал тухай лекци

Һаяхан Улан-Удын зооветинститутэй һургаша, биологическа наукануудай кандидат нүхэр Филиппов Хорнин аймагай колхозуудта ба МТС-үүдээр ябажа, «Биологическа наукадахи байдал тухай» гэһэн темэтэй лекциннуудые уншаба.

Аймагай ажалшад тус лекциие тон анхаралтайгаар шагнаа.

И. Борисов.

Уласхоорондын оршон байдал тухай лекци

ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой пропагандист нүхэр Дагбаев Усть-Киран тосхоной ажалшадта уласхоорондын оршон байдал тухай лекци уншаба. Эндэ 60 гаран хүн суглараа. Тэдэнэр лекци дуулаһанайнгаа удаа «Ородой асуудал» гэһэн кинофильм харабад.

СССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. СТАЛИНДА

Украинска ССР-эй колхозуудаа, совхозуудаа, МТС-үүдаа ба сахарай заводуудаа 1948 оной үргасаһаа абтаһан сахарай свеклые бэлэдхэлэй пунктнуудта ба сахарай заводуудта шэрэлгые үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 120 үдэрөөр урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда өлидхэнэбди. Ноябриин 30-ай байдалаар үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 19,3 миллион центнер үлүү ехэ сахарай свеклю тушаагдаба.

Сахарай свеклые болзорһоонь урид шэрэжэ дүүргэлгэ хадаа 1948 оной ноябриин 25-да үнгэрэгшэ жэлэй энэ үдэрэйхидэ орходоо 16,3 миллион пүүд үлүү ехэ сахар буйлуулха артаболомжо сахарай заводуудта олгоо, тарэшэлэн бүхы болодхэгдэһэн свеклые болбосоруулаад байхада үнгэрэгшэ жэлэй үргасаһаа буйлуулһанда орходоо 30 процент ехэ сахар буйлуулагдаха байна.

Украинска ССР-эй сахарай заводуудаа үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ үйлэдбэриин эрхим амжалтануудтайгаар хүдэлмэрилжэ байна: гол тэ хороотонуудые үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо доошолуулһанай ашаар 270 мянган пүүд сахар гүрэндэ нэмэжэ үгтэһэн ба тогтоогдоһон нормо соойоо 15,5 мянган тонно түлшэ арбилагдаһан байна.

Украинска ССР-эй колхознигуудаа, совхозуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абахын түлөө мүрысэжэ, 1949 оной сахарай свеклын тарилгада ворюулан нютагай ба минеральна үгэгжүүлгэнүүдые оруулгатайгаар намарай пар хахалалгые 100 процент дүүргэбэ.

КП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь Н. ХРУЩЕВ.
Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ Д. КОРОТЧЕНКО.
УССР-эй эдэ-хоолой ажаһуйлэдбэриин Министр В. ЗОТОВ.
УССР-эй хүдөө ажахын Министр Г. БУТЕНКО.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

СССР-эй өлсэ хоолой ажаһуйлэдбэриин Министерствын совхозуудаа түсэбөөр гадуур 500 мянган пүүд тарыа гүрэндөө тушааха гэжэ абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда өлидхэнэбди. 1940 оной эхидхэ орходоо 1.574 мянган пүүд үлүү ехэ тарыан гүрэндэ тушаагдаба.

Совхозуудаа һу, мяха, овощь ба үрэ жэмэс тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Свекло таридаг совхозуудаа болбол сахарай свеклын үрһэ үргүүлхэ зорилгоо амжалтатайгаар дүүргэһэн, гүрэнэ тушааха түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 50 мянган центнер ба 1940 оной эхидхэ орходоо 165 мянган центнер үлүү ехэ үрһэ гүрэнэ тушааһан байна. Энэ хадаа ерэхэ жэлэй манай орондо сахарай свеклын бүхы тарилгые үндэр шанартай үрөөгөөр хангаха ба свеклын үрөөнэй запасые ехэдхэхэ аргаболомжо олгохо байна.

Түсэбөө гадуур һу, мяха ба үрэ жэмэс гүрэндэ тушаалга үргэлжэлөөр.

ССР Союзай эдэ-хоолой ажаһуйлэдбэриин Министр ЗОТОВ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

СССР-эй совхозуудай Министерствын совхозуудаа түсэбөө гадуур 1 миллион 500 мянган пүүд тарыа тушааха тухай Танда үгэһэн уялгаяа, түсэбөө гадуур 2.464 мянган пүүд тушаажа дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда өлидхэнэбди.

Тэрэшэлэн совхозуудаа һу ба тоһо тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ. Бүхы 1947 оной эхидхэ орходоо 895 мянган центнер һүн гэхэ гү, али 260 мянган пүүд үлүү ехэ тоһон гүрэндэ тушаагдаба. Совхозой заводуудта 1947 оной эхидхэ орходоо нэгэ хахад дахин үлүү ехэ тоһон буйлуулагдаа. Үнэн бүриһөө дунда зэргээр бүхы 1940 оной эхидхэ орходоо үлүү ехэ һүн һаагдаба. Жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбөө гадуур 350 мянган центнерһээ бага бэшэ һүн гүрэндэ тушаагдажа, тэрэнһээ 100 мянган пүүдһээ бага бэшэ тоһон буйлуулагдаха байна.

Ноохо тушаалгын гүрэнэй түсэб болзорһоо урид 105 процент ба үндэгэ тушаалтынхинь — 101 процент дүүргэгдэбэ. 1947 оной эмэ үеынхидэ орходоо 16 мянган центнер ноохон, 21 миллион 650 мянган хэһэг үндэгэн гүрэндэ үлүү тушаагдаба. Ноохо ба үндэгэ тушаалга үргэлжэлөөр.

СССР-эй совхозуудай Министр Н. СКВОРЦОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Грузинска ССР-эй колхозуудаа ба совхозуудаа гүрэнэй түсэбөө гадуур 3.500 тонно сайн ногоон набшаха ажаһуйлэдбэридэ тушааха гэһэн уялгаяа үлүүлэн дүүргээ гэжэ хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда өлидхэнэбди. 4.778 тонно сайн ногоон набшаһан суглуулагдажа, түсэбөө гадуур тушаагдаа. 1948 ондо бүхы дээрээ 10.477 тонно сайн набшаһан 1947 оной эхидхэ үлүү ехээр тушаагдаба.

Грузинска КП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь К. ЧАРКВИАНИ.
Грузинска ССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ З. ЧХУБИАНИШВИЛИ.
Грузинска ССР-эй хүдөө ажахын Министр Г. АЛАВИДЗЕ.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

„Стахановская вахта“ газетын 15 жэлэй ой

Байкало-Сэлэнгын уһан замайхид «Стахановская вахта» гэжэ өөһэдынгөө газетын 15 жэлэй ойе тэмдэглэбэ. Һаяхан газетын хүдэлмэрилэгшэд, рабкорнууд ба уншагшадай суглаан боложо, өнгөн дээрэ рабкорнууд, партийна ба ажахын эмхизургаануудай хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Тиихэ зуура газетэ болбол партийна байгуулалтада, мүн ажахын эмхизургаануудай үйлэдбэриингөө даалгабариие гүйсэдхэхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэй туһалагша боложо шадаа гэжэ тэдэнэр тэмдэглэбэ.

Удаань тус газетын саашадаа хэхэ хүдэлмэринүүд хараалагдаһан ба газетын эрхим рабкорнууд шагнагдаһан байна.

А. Коротаева.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) Городской районой парткабинет библиотекарь нүхэр М. П. Шахрина гэгшэ Э. С. Алашкевич (Верховно Советэй гэшүүн, үдэшэн университетдэ һурадаг) ба М. М. Гурулев (олзоборилгын кооперацийн управленийн ахалагша товаровед, ВКП(б)-гэй түүхын хуряалгы курсые бөөсэ даагаад шудалжа байдаг) гэгшэдтэ номуудые үгэжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Колхозой клубта

Мухаршэбэрэй аймагай Заигинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелийн клуб өрхим һайнаар хүдэлмэрилнэ. Клубые даагша нүхэр Самбуева хадаа сүлөөтэй сагаа колхознигуудай болбосон зүбөөр үнгэргэхэ хэрэгтэ халуун анхаралаа хандуулдаг.

Столнууд дээгүүр һүүлэй газетэнүүд ба һонирхолтой журналнууд дэлгээгдэнхэй, клубтань ажиг сэбэрхэн бэ гуримтай зохид байдалтай байха юм. Мүн гэгээрэлэй хүдэлмэрние ябуулжа, өлдэб темэнүүд дээрэ һонирхолтой лекциннуудые ба өлидхэлнүүдые эмхидхэдэг.

Комсомолец Гармаевай хүтэлбэрээр залуушуулай драматическа кружок заняти хэдэг юм. Тэрэ кружок Сталинска Коституциин үдэртэ зорюулагдаһан һонирхолтой концерт харуулаа.

Тус клуб арадай сүүлүүдэй һунгалтада бэлэдхэлээр колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Д. Батомункуев.

Түүгүй финансова органууд

Зэдын аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэд аймагай бюджедтэ оруулагдаха олзын талаар жэлэй түсэбые болзорһоонь урид 101 процент дүүргэбэ. Тиигээд жэлэй өсэс хүрэтэр түсэбөө гадуур үшөө 300 мянган тухэриг алсуулхэбди гэһэн уялга абаһан байна.

Мүн Бяхтын аймагай нөөсэлгын касса мүнгэн зөөри элсүүлгын 1948 оной дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэбые 157 процент дүүргэжэ, түсэбөө гадуур 1 миллион 495 мянган тухэриг элсүүлбэ.

Нэмэлтэ түлбэри

Иволгын аймагай «XVII партсъезд» колхозой һаалишан комсомолка Е. Трифонова өөрынгөө дааһан 12 үнеэнһээ 12 тугал абажа, элүүр энхээр тэнжээхэ гэһэн уялга абаһан байгаа. Мүнөө абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүн түсэбэй ёһоор 15250 литр һу һааха байһан аад, 16280 литр һаагаа. Нүхэр Трифонова эрхим ажалайнгаа түлөө нэмэлтэ түлбэридэ нэгэ тугал абахаһаа гадна, һааһан центнер һүн бүхэнһөө 15 — 15 литр һу абаха болонхой.

С. Сагадаров.

Ниитын мал олошорно

Энэ жэлдэ Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелийн (түрүүлэгшэнь нүхэр Банзаров) малшад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилөө. Тус колхоз адуу малайнгаа тоо толгой олошоруулха гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй галаар аймаг соогоо эгээн түрүүн дүүргэбэ.

Һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд илангаяа һайнаар ажаллаа. Энэ фермэ өөртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө 130 толгойгоор улуубшэлэн дүүргэһэн байна. Мүнөө энэ фермэдэ 2 мянга шахуу толгой мал тоологдоно. Тэрэшэлэн гахайн ба хониной фермэнүүд даалгабаряа мүн лэ үлүүлэн дүүргөө.

Тус артелийн малшад малайнгаа үбэлжэлые һайнаар үнгэргэхын ба түлнүүдыень хоролтогүйгөөр эбахыя түлөө өөһэд хоорондын социалистическэ мүрысөө үргэлөөр дэлгэрүүлнэ.

Сүүдүүдэй һунгалтатай дашарамдуулан ябуулагдаха ойлгуулламжын һүдэлмэри

Манай республика дотор 34 арадай судьянар ба 2400 арадай заседательнууд һунгагдаха байна.

Буряд-Монголой АССР-эй Конституциин 77-дохи статьягай еһоор, мүн сүүдэй байгуулалта тухай Хуулиин 22-дохи статьягай еһоор арадай судьянарые ба арадай заседательнуудые районой гражданинууд болбол бүгдэнитын, сэхэ ба тэгшэ һунгалтын эрхын үндэһэн дээрэ нууса голосованиар 3 жэлэй болзоороо һунгаха байна.

Социалистическэ үнэн зүб сүүдые бэелүүлхэ зэргэтэй ба арадай үндэр дээдэ этигэл найдабариие харюулжа шадаха нуруу хүнүүдые эеһэдынгээ дундаһаа һунгаха гражданска хүндэтэ уялгаяа манай республикын ажалшад гүйцэдхэхэ байна.

Арадай сүүдүүдтэ болохоо байгаа һунгалтануд болбол социалистическэ Хуули еһые дам саашань бэхижүүлхэдэ ба хуулиие хүндэлхэ дүрэлөөр бүхы ажалшадые хүмүүжүүлхэдэ ехэхэн үүргэ өгөдөг. Арадай сүүдүүдтэ һунгалтануд хадаа Советүүдтэ һунгалтануудай болоһондол адли коммунистнуд ба партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блогой дам саашаа бэхижэжэ байһан оршон байдал соо боложо үнэрэхэ байна бшуу. Тиимэдэ, социалистическэ Хуули еһые ба советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ шадабаритай арадай эрхим түлөөлэгшэдэй сүүдүүдэй составта һунгагдаха байһанайнь лаб найдабари өгөөл тэрэ болоно.

Арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ агитационно-пропагандистска һүдэлмэриг үргэнөөр өмхидхэн ябуулха гээшэ имагта ехэ удхашанартай байна. Тиимэдэ агитаторнуудай ба пропагандистнуудай зорилгонууд хүнүтэй ба харюусалгатай байха юм. Тэдэнэр хадаа советскэ сүүдэй удхашанарые, тэрээнэй хүмүүжүүлхы дүргые, агууехэ Сталинска Конституциин удхашанарые ажалшан үргэн олонитэдэ ойлгуулха, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ Ленин-Сталинай партиин хүтэлбэри доро ябажа, советскэ арадай туйлаһан шүхэтэ илалтые тодорхойлон харуулха еһотой. Агитаторнууд ба пропагандистнууд болбол ажалшадай дунда хүтэлмэри ябуулхадаа советскэ патриотизмын ба советскэ арадай морально-политическэ нэгэлэлэй агууехэ хүсые, буржуазна байгуулалтада орходоо советскэ гүрэнэй ба нийтын байгуулалтын булюу һайн байдыеиг тодорхой һонинсор харуулха еһотой.

Агитационно-пропагандистска һүдэлмэриг табигдаха эрилтэнүүд ямар байнаб гэбэл, агитаци ба пропаганда тодо һонор байха, үргэн олонитые хабаалуулха еһотой. Пропагандист ба агитатор бүхэн, тэрэ Ленин һургадаг һэн,—«сээжэлэгдэһэн бэлэнтые мүртөө, эмтэр олонитэдэ үнэмт ойлгосогүй сэсэрхэнги терминүүдэй, хариин үгэнүүдэй хүшэр хүндэ артиалериие хажуу тээшэнь эриг шүүд хаяжа, ойлгосотойгоор ба һонгоороо хөөрэжэ шадаха еһотой».

Агитатор юун тухайда хэлэхэ гээ һэм, тэрэ зүйлөө дүүрэнээр мэдэхэ байгаа һаань, тэрээнэй үгэнь одоол бодомжологдоһон байхал. Гэбэшье, агитатор болбол гансал юун тухай хэлэхээ мэдэхэ бэшэ, мүн хайшан гээд хэлэхээ бодожо үзэхэ еһотой. Хэлэһэн үгэнь ойлгосотой ба этигэлтэй байхынь тулада агитатор болбол үгыгөө баялгые уранһайханаар хэрэглэжэ шадаха зэргэтэй. Яуу тулюураар хэлэһэн үгэ олонитэдэ агитаторай нүдөөлхые бэрхэтэй болгоно. Тиимэһээ аятай зохидоор хөөрэжэ һурахын түлөө тэмсэл агитаторай арюун уялгань болоно.

Агитатор хэршье эрдэмтэй һаа, хэршье дүй дүршэлтэй һаа, үгэ хэлэхэ бүридөө бэлдэхэ уялгатай юм. Агитацийн политическэ гүн гүнзэгы удхашанар тиимээр хөөрэлдөөндэ бэлэдхэжэ байхыень агитаторые уялгална, политическэ ба культурна талаараа онсо ехээр дэбжэһэн советскэ арад зон агитаторһаа тиимэ бэлэдхэлтэй байхыень эриие.

Һунгуулиин кампаниин ябажа байһаанүй юрын сагта политическэ агитаци болбол гол түлэб предприятинуудта ба өмхи зургаануудта, транспорт дээрэ, колхозуудта, совхозуудта гэхэ гү, али ажалшадай хүдэлмэрилжэ байгаа газаринуудта ябуулагдадаг байна.

Гэбэшье, үйлдэбэри дээрэ хүдэлмэрилэгтүй нилээд олон мүн зон манийда байдаг бшуу. Тэрэнэр гэхэдэ: гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, хүдэлмэршэд ба албажаагшадай бүлэнэрэй һаһажалл болоһон гэшүүд, инвалидууд ба пенсионернүүд болоно. Тиимэһээ агитационно хүдэлмэриие гансал хүшэй хүдэлмэрилдэг газартань бэшэ, мүн ажалшадай ажаһуудаг газарта ябуулха хэрэгтэй. Агитаторнууд болбол гэр байрнуудта, хамтын байрануудта, хүдөөтэй айлнуудые арба-арбаарышь даажа абаад, тэндэ хүдэлмэри ябуулха, улаан булангуудта, уншалгын байшангуудта ба клубуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие өмхидхэхэ еһотой.

Арадай сүүдүүдтэ һунгалтануудай талаар һунгуулиин кампани политическэ ба үйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдал соо, табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо үүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэн оршон байдал соо ябажа байна. Советскэ арадай ба тэрэнэй тоодо манай республикын угаа ехэ туйлалтануудые агитаторнуудай ба пропагандистнуудай дэлгэрэнгыгээр ойлгуулхань шухала байна.

Предприятиин ашаг олзо ехэтэйгээр хүдэлмэрилхын түлөө, түсэбһөө гадуур нөөсэлэлгэ хэхын түлөө, үйлэдбэриин культурые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл үдэр ерэхэ бүри манай ажаүйлэдбэридэ үргэдэжэ байна. Социалистическэ ажаүйлэдбэри аяар недондо жэлэй һүүлдэ дайнай урда тээхи хэмжээе туйлаһан аад, мүнөө жэл тэрэ хэмжээгээ 17 процентээр ахижа гараба. Энэ илалта — дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй алдарта илалтануудай нэгэн — олонитын ажалай эдэбхи үүсхэлэй ба үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ашаар советскэ арадаар туйлагдаһан байнал.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй тогтоолые дүүргэһэнэй үндэһэн дээрэ 1948 ондо колхозууд, совхозууд ба машинно-тракторна станциинуудай тайхамшалга амжалтануудые туйлаба. Мүнөө жэл ороһото культурануудай валова суглуулга дайнай урда тээхидэ хүрэбэ, мүн ургаса тэрэ хэмжээнһээ үлүүлэн гараба гэжэ 1948 оной ноябриин 6-да хэһэн элидхэл дотороо нүхэр В. М. Молотов тэмдэглээ һэн. Гүрэн болбол мүдөө ажахын техническэ базые бүхы хэмжээгээр үргэхын, колхознигуудай ажалые хүнгэдхэхын ба ажалай бүгээсые дээшэлүүлхын тулада хэмжээ-ябуулганууде үргэнөөр бэелүүлжэ байна. Мүнөө жэл худөө ажахы болбол дайнай урда тээхи 1940 ондо абаһандаа орходоо тракторнуудые 3-дахин олоор, автомобильнуудые 2-дахин олоор, худөө-ажахын машинануудые 2-дахин олоор ажаүйлэдбэриһөө абаха байна.

Социалистическэ Буряд-Монголнай арадуудай сталинска хани харилсаан дотор ябажа, бүхы ороптоео хамта угаа ехэ амжалтануудые туйлаба.

Зүбхэн лэ сталинска табанжэлнүүг дотор республика соомнай 300 гаран ажаүйлэдбэриин предприятинууд бии болоо. 1923 оной-хитой жэшээлбэл 1948 ондо ажаүйлэдбэриин продукциин хэмжээн 80 дахин ехэ болонхой. Гансал сталинска табанжэлнүүдэй турша соо электроэнерги гаргалга 115 дахин ехэ болобо.

Коллективизациин үндэһэн дээрэ, мүнөө үеын техникээр зэбсэгжэһэнэй ба наукын шэмэ туйлалтануудые нэбтэрүүлһэнэй ашаар Буряд-Монголой худөө ажахы зэрэ ехэ алхамаар ураглаа дэбжэбэ. Манай республикын колхозуудта ба совхозуудта тарьяа тушаалгын ба худөө ажахын бүсад продуктнуудые тушаалгын үүрэнэй түсэбые мүнөө жэл болзорһоонь урда дүүргэбэ. Мүнөө жэл недондо жэлэйхидэ орходоо 427 мянган пүүд үлүү ехэ ороһоон гүрэндэ тушаагдаба.

Советскэ засатай оршожо байгаа оп жэлнүүдтэ Буряд-Монгол арадай культурада революционно пүн түлэгзы хубилалтануудай хэгдэбэ. Республика доторнай олонтоото һургуулинууд, дээдэ ба түсхай һургуулинууд, эмэлгын эмхи-зургаануудай бии болгогдонхой.

Эдэ бүхыдөө юу харуулнаб гэбэл, СССР-эй арадуудай ахадүүгэй ород арадай угаасхэ туһаламжын ашаар, ленинско-сталинска национальна политикын үндэһэн дээрэ манай республика болбол ажахын ба культурна хүгжэлтын харгыгаар асари ехэ алхамые богонихон саг соо ураглаа хэһыень харуулна.

Агитатор болбол советскэ патриотизмын, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй агууехэ хүсые һунгашадта ойлгуулха валидууд ба пенсионернүүд болоно. Тиимэһээ агитационно хүдэлмэриие гансал хүшэй хүдэлмэрилдэг газартань бэшэ, мүн ажалшадай ажаһуудаг газарта ябуулха хэрэгтэй. Агитаторнууд болбол гэр байрнуудта, хамтын байрануудта, хүдөөтэй айлнуудые арба-арбаарышь даажа абаад, тэндэ хүдэлмэри ябуулха, улаан булангуудта, уншалгын байшангуудта ба клубуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие өмхидхэхэ еһотой.

Арадай сүүдүүдтэ һунгалтануудай талаар һунгуулиин кампани политическэ ба үйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдал соо, табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэл соо үүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэн оршон байдал соо ябажа байна. Советскэ арадай ба тэрэнэй тоодо манай республикын угаа ехэ туйлалтануудые агитаторнуудай ба пропагандистнуудай дэлгэрэнгыгээр ойлгуулхань шухала байна.

«Арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтануд тухай Дүримые» мэдэхэгүй нэгэшье һунгагша байхагүйнь тулада тэрэ Дүримые ойлгуулха зорилго болбол — арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ агитаторнуудай урда табигдаһан түүрүү ээлжээнэй зорилго мүн.

Гансахан лэ манай орон дотор сүүдүүдэй һунгалтада арад зон үргэнөөр хабаадаха аргаболомжотой байна гээшэ. Зүгөөр капиталистическэ оронуудта судебпэ тушаалнуудые заабол томилогдомол судьянар өзэлдэг юм гэжэ һунгагшадта агитаторнууд ойлгуулан хэлэжэ үгэхэ еһотой. Жишээлхэдэ, Англида лорд канцлераар томилогдодог графствонуудай судьянарһаа бэшэ судьянарые, король томилдог байха юм.

Францида судьянарые республикын президент томилдог.

США-да зарим штадуудта судьянарые штатай губернатор гү, али штатай конгресстэхи тусгаар комисси томилдог.

Ажалшадай хамтын суглаануудаар ба шитып организациинуудаар дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые арадай судьянар ба арадай заседательнууд болгожо һунгахын түлөө агитаци болбол һунгуулиин кампаниин үедэхи агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин шухалын шухала зорилго мүн. Тэдэ кандидадуудай түлөө агитаци тон шухала удхашанартай хэрэг. Һунгагша бүхэниие тэдэ кандидадуудай биографитай, тэдэнэй нийтын-политическэ ажал хүдэлмэритэй танилсуулха шухала. Һунгагша бүхэн хадаа тэдэ кандидадуудай арадай үндэр дээдэ найдалгые харюулжа шадаха юм гэжэ лаб этигэһэн байха еһотой. Агитаторнууд бүхыдөө арадай судьягай ба арадай заседателиин биографие һайса мэдэхэ еһотой.

Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудай өөһэдынгөө һунгашадтай уулзалганууде хэхэнь агитационно хүдэлмэридэ шухала удхашанартай байна. Тэрээнэй тулада предприятинууд болон эмхи-зургаануудта дээрэ суглаануудые зарлаха хэрэгтэй. Цехүүдтэ, бригадануудта, гэрнүүдтэ, хамтын байрануудта гэхэ мэтэшэлэн арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудай һунгашадтайгаа хөөрэлдэхэ ябадалые эмхидхэхэ шухала.

Ажалшадай суглаануудаар, һунгашадтай хөөрэлдэхэдөө, кандидадуудай болбол советскэ сүүдэй үүргэ тухай, илангаяа гүрэнэй зөөриие ба гражданинуудай хубиин зөөриие хамгаалха талаар арадай сүүдэй бэелүүлжэ байгаа ажалябуулга тухай, предприятинуудаар ажалай жаяг заршамые бэхижүүлхэ талаар, хулгай хэхэ, хонжоо наймаа хэхэ, эдилгэ абаха ябадалтай тэмсэхэ талаар арадай сүүдэй бэелүүлжэ байгаа ажалябуулга тухай хөөрэжэ үгэхэ еһотой.

Арадай сүүдүүдэй һунгалтатай дашарамдуулан, мүнөө ябуулагдажа байгаа олонитын-политическэ агитаци дайнай һүүлэй табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, предприятинуудай ашаг олзотой байхын түлөө, түсэбһөө гадуур нөөсэлгэ хэхын түлөө, арадай материальна ба культурна байдалай дам саашаа һайжархын түлөө шэн габьяануудые гаргахыень ажалшадые зориг жүүлха, советскэ хүшүүнэй национальна өөрөөхолые бүри дээрэ үргэхэ, советскэ патриотизмые, арадуудай хани барисаае хүгжөөхэ, Ленин — Сталинай героическа партида инагдалые хүмүүжүүлхэ еһотой байна.

Агитатор болбол советскэ патриотизмын, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй агууехэ хүсые һунгашадта ойлгуулха еһотой. Арахуудай хоорондохи эв найрамдал болбол адли эрхэтэй байхын, бэе бээе хүндэлэлсэхын үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдажа, манай оронда ажаһуужа байгаа алишые арадай национальна интересүүдтэ зүриддэдэгтүй, тэдэнэй национальна заншалнуудые хабшадаггүй байха юм.

«СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисаан — ехэ ба гүнзэгы удхашанартай илалта мүн. Юуб гэбэл энэ хани барисаанай эршожо байгаа сагтань манай ороной арадуудай сүлөөтэй ба илагдашагүй байхал. Энэ хани барисаанай амгалан оршожо байгаа сагта хэнһээшье, дотоодыншье, гадаадыншье дайсадһаа айнагүйбди» — гэһэн нүхэр Сталинай сасэмэргэн заабариие бурят-монгол арад һанажа байдаг ба хөөзэдэшье мартахагүйл.

Арадуудай сталинска хани барисаанай туг доро, СССР-эй арадуудай ахадүүгэй нэгэн бүлэ соо Буряд-Монголой ажалшад шэмэ илалтануд тээшэ найдамтайгаар зорижо ябана.

«Арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтануд тухай Дүримые» мэдэхэгүй нэгэшье һунгагша байхагүйнь тулада тэрэ Дүримые ойлгуулха зорилго болбол — арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ агитаторнуудай урда табигдаһан түүрүү ээлжээнэй зорилго мүн.

Ганса хан ле манай орон дотор сүүдүүдэй һунгалтада арад зон үргэнөөр хабаадаха аргаболомжотой байна гээшэ. Зүгөөр капиталистическэ оронуудта судебпэ тушаалнуудые заабол томилогдомол судьянар өзэлдэг юм гэжэ һунгагшадта агитаторнууд ойлгуулан хэлэжэ үгэхэ еһотой. Жишээлхэдэ, Англида лорд канцлераар томилогдодог графствонуудай судьянарһаа бэшэ судьянарые, король томилдог байха юм.

Францида судьянарые республикын президент томилдог.

США-да зарим штадуудта судьянарые штатай губернатор гү, али штатай конгресстэхи тусгаар комисси томилдог.

Ажалшадай хамтын суглаануудаар ба шитып организациинуудаар дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые арадай судьянар ба арадай заседательнууд болгожо һунгахын түлөө агитаци болбол һунгуулиин кампаниин үедэхи агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин шухалын шухала зорилго мүн. Тэдэ кандидадуудай түлөө агитаци тон шухала удхашанартай хэрэг. Һунгагша бүхэниие тэдэ кандидадуудай биографитай, тэдэнэй нийтын-политическэ ажал хүдэлмэритэй танилсуулха шухала. Һунгагша бүхэн хадаа тэдэ кандидадуудай арадай үндэр дээдэ найдалгые харюулжа шадаха юм гэжэ лаб этигэһэн байха еһотой. Агитаторнууд бүхыдөө арадай судьягай ба арадай заседателиин биографие һайса мэдэхэ еһотой.

Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудай өөһэдынгөө уялгада үнэн сэхээр, ажалша еһоор хандажа, зооветеринарна заабариин еһоор малаа харуулһаһан дээрэһээ түйлагдаа гээшэ.

Энээндэ барилгта болгон дооро дүрсэгдэһэн жэшээлүүдые харуулхада болоно: Фермын эрхим һаалишан Дымбрыл Жапова гэгшэ даажа абаһан үүлтэртэ 10 үнеэдһээ 18894 литр һү һаажа, 10 һарынгаа түсэбые 494 литрээр үлүүлэн дүүргэбэ. Нүхэр Жапова зунай ба намарай сагта үнеэдээ сүүлхэ соо 3 дахин һаадаг байгаа. Тиимэ, үнеэдээ һаахаһаа урда, мүн баһа һааһан хойноошье тодорхойлогдоһон гэжэ

Хабарай тарилгада бэлэдхэл

Трактор, машинануудай заһабарилгые түргэнөөр, үндэр шанартайгаар ябуулха

☆ -☆☆☆- ☆

Манай МТС-эй түрүүшүүл

Тарбагатайнхидай үүсхэлзэр тракториснуудай бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон манай МТС-эй түрүүшүүл заһабарилга дээрэ үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар туйлажа байна. Тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн Федор Дементьевэй бригадта МТС соогоо түрүүлжэ ябана. Бригадир Дементьев өөрөө эрхим жэшээ харуулан, нормоео 200 процент дүүргөнө. Тиилэдэ тракторист Петр Дементьев бригадиһаа бишыхашье гэгдэнэгүй.

Заһабарилгые богонихон болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө эсэшэ-сусашатуйгөөр тэмсэжэ байгшадай дунда нүхэд Красиков, Черкасов, токарь Тугаринов, слесарь Грычин, түмэршэ дархашуул Иванов, Морозов гэгшэд түрүү ажалаараа түсгаар шалгарнад.

Мүнөө үедэ манай МТС-эй бүхы хүдэлмэрилэгшэд тракторнуудаа түргэнөөр ба эрхим шанартайгаар заһабарилжа, хабарай тарилгые хүсэн түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө тэмсэжэ байна. Заһабарилагша бүхэн үдэрэйнгөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялга абаһай.

П. Сахаровский,
Торгин МТС-эй директор.

МТС-эй түрүү бригада

Б. Чимитовэй хүтэлбэрилдэг 10-дахи тракторна бригада 1948 ондо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ, жэлэйнгээ түсэбые 108 процент дүүргэһэн байна. Тиигэжэ тус бригада Суулгын МТС соо түрүү һуури эзэлээ. Бригадын трактористнууд Г. Жигмитов, Г. Ирдыниева, Б. Радпаев ба бусад полевой бүхы хүдэлмэринүүдэй үедэ трактор машинануудай хойноһоо техническэ харууһа эрхимээр үнгэргэжэ, һаад һамшаагүйгөөр ажаллаһан байха юм.

Мүнөө эпэ бригадын гэшүүд 4 тракторнуудаа МТС-эй мастерскойдо саг соонь асаржа, заһабарилгые эхилээд, бүхы хүдэлмэреэ графигай еһоор ябуулжа байна. Эдэнэр октябрь соо хоер трактораа эрхим шанартайгаар заһабарилжа, тарилгада хүсэн түгэсоор бэлэдхэһэн байха юм. Һаяар үлэгшэ хоер трактораа заһабарилжа дүүргэхэнь.

Эдэнэр Тарбагатайн МТС-эй коллективэй урналые нэгэн дуугаар дэмжээд байхадаа, бүхы трактор ба прицепной машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые 1949 оной январиин нэгэндэ сүм дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байна. Тиин бригадын гэшүүдэй абаһан уялгаяа саг соонь дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһаниинь лабтай.

Ж. Цыбанов.

Тарбагатайнхидта манай харюу

Трактор ба худөө ажахын прицепной машинануудай заһабарилгые болзорһоонь урид дүүргэхые уриалһан Тарбагатайн МТС-эй коллективэй хандалгые халуунаар угтаһан Удын МТС-эй худэлмэрилэгшэд бүхэ республиканска социалистическэ мүрысөөндэ эршэктэйгээр оролсобо. Тиихэ зуураа, МТС-эй коллектив хамтын суглаан дээрэ еөһэдынгөө арга-боломжонуудые тооложо үзеед, урдань абаһан уялганууда шэпэдхэн, заһабарилгын жэлэй түсэбые дооро дүрсэгдэһэн болзорнуудта дүүргэхэ гэбэ:

1. Тракторай заһабарилгые — 1949 оной январиин 15-да;

2. Прицепной машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые — январиин 20-до;

3. Комбайнын заһабарилгые — майн 1-дэ.

Тэрэшэлэн машинно-тракторна станциин худэлмэрилэгшэд техническэ һуралсалда хабаадажа, еөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ, заһабарилгын зөөри хэргэлнүүдые арбилха гэхэ мэтын уялганууде абаба.

Тиигээд манай заһабарилагшад абаһан уялганууда амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эсэшэ-сусашагүйгөөр худэлмэрилжэ байна. Һаяын үдэрнүүдтэ заһабарилагшадай ажалай бүтээсэ ба шанар нилээдгүй дээшэлжэ трактор заһабарилгын дүрбэдэхи кварталай түсэб болзорһоо урид дүүргэгдэбэ.

Удын МТС-эй коллективэй даалгабаряар гараа табиншад:

И. Машанов, ахалагша механик.

П. Батурин, рабочкомой түрүүлэгшэ.

А. Мартынов, тракторна бригадын бригадир.

А. Хазазаева, С. Солдатов, трактористнуд.

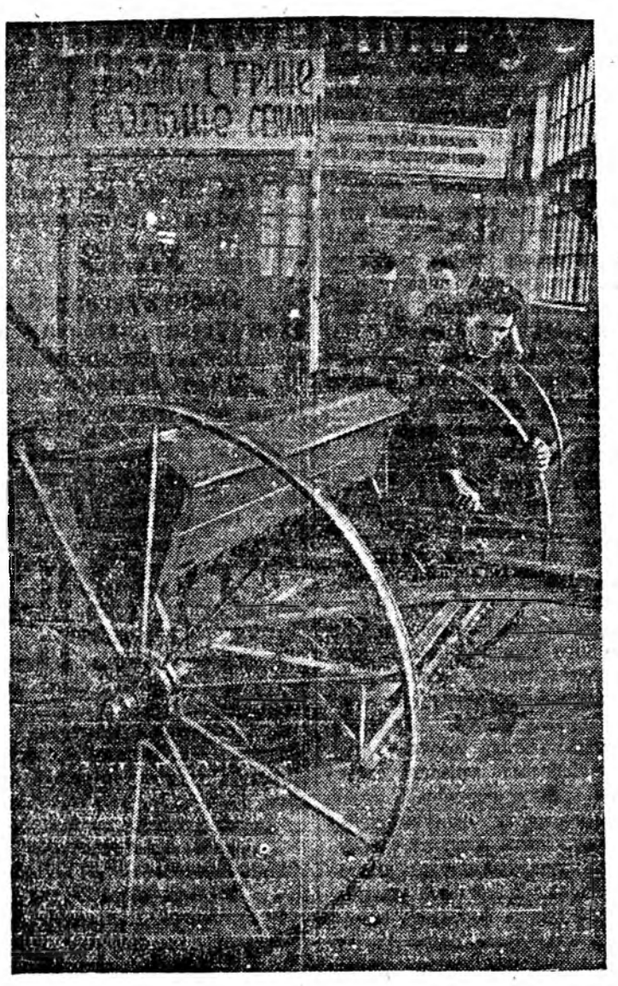

ТАТАРСКА АССР. Сергогой нэрэмжэтэ худее ажахын машина бүтээлгын Зеленодольско заводой залуушуул худэлмэриин сагһаа гаргаа тээ 150 «СД—10» гэжэ арбан рядна дисковэ сеялкэнүүдые хэһэн байна. С. Карягинай хүтэлбэрилдэг комсомольско залуушуулай слесарь—сборщиктуудай стахановска бригада тусгаар шалгарһан байна юм. Жэлэй эсэс хүрэтэр тус завод худее ажахыда хэдэ мянгаад сеялкэнүүдые үгэхэ байна. Гүрэнэй захилые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө цехүүд соо социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомолец С. Карягин сеялкэ хабсаржа байна.

ТАСС-эй фотохроникэ.

ҺААЛИШАДАЙ АМЖАЛТА

Нийтып малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой нүүлтэртэ малай фермэ (даагшань нүхэр Чойжоной) горьтойхон амжалтануудые туйлажа шадаа.

Тус фермэ энэ жэлдэ 83 голгой тугал абаха түсэбтэй байһан аад, мүнөө 90 тугал абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна. Гадна, арба һарын хугасаа соо 11226 литр һү һааха түсэбтэй аад, 115185 литр һааһан байха юм. Тиихэдэ симментальска үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 1560 литр һү һаагаа.

Эдэ бүгэдэ хадаа түбхын түрүүндэ тус фермын малшадай өөһэдынгөө уялгада үнэн сэхээр, ажалша еһоор хандажа, зооветеринарна заабариин еһоор малаа харуулһаһан дээрэһээ түйлагдаа гээшэ.

Энээндэ барилгта болгон дооро дүрсэгдэһэн жэшээлүүдые харуулхада болоно: Фермын эрхим һаалишан Дымбрыл Жапова гэгшэ даажа абаһан үүлтэртэ 10 үнеэдһээ 18894 литр һү һаажа, 10 һарынгаа түсэбые 494 литрээр үлүүлэн дүүргэбэ. Нүхэр Жапова зунай ба намарай сагта үнеэдээ сүүлхэ соо 3 дахин һаадаг байгаа. Тиин, үнеэдээ һаахаһаа урда, мүн баһа һааһан хойноошье тодорхойлогдоһон гэжэ гыень аршадаг ба эльбэдэг байна. Энэнь үнеэдһээ бүхы һуыень һаажа абаха ябадалда нилээд туһалдаг байна бшуу.

Тэрэшэлэн үнеэдээ бэлшэлгэдэ ба тэдэниие хаһа саг соонь уһалха ябадалда нүхэр Жапова саг үргэлжын анхарал хандуулдаг байха юм.

Иимэрхүү амжалтануудые туйлаһан һаалишад тус фермэдэ нилээд олон бии.

Үнеэн бүхэниие һубайруулангүйгөөр жэл бүридэ түрүүлхын тулада орооной кампаниие саг соонь үнгэргэхэ ябадалда фермын худэлмэрилэгшэд онсо анхаралаа хандуулна. Энээнэй ашаар, һаалишан Жапова 10 үнеэдһээ 11 тугал абанхай. Мүн тиихэдэ Дулсан Доржиева ба бусад һаалишад хаража байһан үнеэдээ бултыень түрүүлжэ, түлүүдыень нэгэшье толгой хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар тэнжэжэ байха юм.

Энэ жэлдэ фермын худэлмэрилэгшэд бүхы үнеэдээ ороондо оруулжа, 1949 ондо түл олоор абаха байна.

Энээнһөө гадна тус фермынхиг үбһэ ба тарьяа хурааалгын үедэ хэлхоздоо сэхэхэн туһа үзүүлэн байха юм. Энэ жэлдэ өөһэдынгөө хүсөөр 720 центнер үбһэ тэжээл бэлэдхээ. Мүн тарьяа хурааалгын ба тушаалгын үедэ тэдэнэр үгэлөөгүүр эртэ бодожо үнеэдээ һаажарюод, поли дээрэ гаража бооло гоо, али тох дээрэ ороһо сэбэлхэ худэлмэриде шударыгаар ябалсажа, энэ шухала кампаниие хурдабшалалсаһан байна.

Тус фермэдэ хоер тугалшан они юм. Тэдэнэр һая гараһан тугал бүхэндэ һара хахадай турша соо 280 литр сэбэр һү, 70 литр машинадаһан һу уулгадаг ба тэдээндэ үдэр бүхэндэ 450 грамм отруби өдөөлдэг байгаа. Гадна, тэдэнэр зунай ба намарай үедэ бэлшээриие зүбөөр хэрэглэһэн дээрэһээ тугалнуудай амидын шэнгүүрые сүүдэ соо дунда жэшээгээр 650 грамм нэмэһэн байха юм. Энээнэй ашаар, тус фермын тугалнууд өлүүр өнхэ ба тобир тарганууд үбэлжэжэ байна.

Энэ фермэ 1948 — 49 онуудай үбэлжэлтэдэ өртөнһөө хойшо бэлэдхэһэн юм. Тиимэһээ малайнь байрануд хүсэд заһабарилагдажа, сагаадагдаһан ба дезинфекци хэтдэһэн байна. Мүн үбэлэй түрүүшын һарнуудта хэрэглэгдэхэ үбһэ тэжээлээ фермэ шадараа шэрэжэ дүүргэнхэй.

Малаа тобир тарганаар ондо оруулхын ба тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө фермын һаалишад эршэктэйгээр тэмсэн ажаллана.

Р. Балданов.

Уялгаяа эрхимээр дүүргээ

Дагбадоржи Дашиев өнэ жэлэй ургаса хурааалгада орходоо өөрынгөө комбайнаар 400 гектар тарьяа хадахаб гэжэ социалистическэ уялга абаһан байгаа. Энэ уялгаяа нүхэр Дашиев эрхимээр дүүргээ.

Удын МТС-эй комбайнер Дагбадоржи Дашиев «Шэнэ Ажал» колхозой поли дээрэ гараһанһаа хойшо комбайнаа һаалгуйгөөр ябуулжа, богонихон болзор соо 423 гектар һайн шанартайгаар хурааһан байна. Тэрээнэй түлөө нүхэр Дашиев МТС-эй дирекциин ба «Шэнэ Ажал» колхозой правлениин зүгөө шан абаһан байна юм.

Мүнөө нүхэр Дашиев тарьяа сахилые дүүргүүтэйхэн байна. Һаяар комбайнаа заһабарилжа эхилхэнь.

Г. Цыреторов.

Бидэнэр бүхэреспубликанска мүрысөөндэ оролсообди

Манай бригадын гэшүүд Тарбагатайн МТС-эй коллективэй хандалга бэшэгые халуунаар дэмжэжэ, трактористнуудай бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо. Ерэхэ жэлдэ үндэр баян ургаса хурааха гэһэн шухала зорилго урдаа табяад, бригадын бүхы гэшүүд тракторнуудай заһабарилгые өрхим шанартайгаар ябуулжа, түсэбөө январиин 1-дэ дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай.

Иимэ харюусалгатай уялга абаад байхадаа бригадын гэшүүд үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэхэбди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлнэд. Мүнөө заһабарилагшад ажалайнгаа бүтээсэ ба шанарые нилээдгүй дээшэлүүлжэ байна. Түрүү трактористнуд — заһабарилагшад Степанов, Андреев ба бусад үдэрэйнгөө даалгабариинуудые 150 — 170 процент хүрэтэр дүүргөнөд.

Бидэнэр өнө жэлдэ «Путь Октября» колхозой поли дээрэ худэлмэрилхэ зуураа, жэлэйнгээ түсэбые 123 процент дүүргэжэ, трактор ба худөө ажахын прицепной машинэ зэмсэгүүдэй заһабарилгые саг соонь, эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаа һэмдэ. Мүнөө 2 трактор, 3 плуг, 1 культиватор һайн шанартайгаар заһабарилагдаад байна.

В. Капустин,
Ехэ-Кударын МТС-эй трактора бригадын бригадир.

«Б.-М. Үнэн» газетыг бэшэнэй һүүлээр

„Харюусалгагүйгөөр хандана“

Нимэ гаршагтай бэшэг манай газетын байгша оной ноябрь һарын 13-най номерто толилогдоһон юм.

Ород алфавит дээрэ зохеогдоһон бурят-монгол үзэг бэшэг шудалха кружок Улан-Удэ городой механизированнэ шэлэй заводой дэргэдэ эмхидхэгдээд, тэндэ үзэг бэшэг мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ 20 хүнүүд һуралсаха еһотой байһан болобошье тус заводой кадрнуудай таһагай зүгһөө энэ шухала хэрэгтэ анхарал ороолгоо хандуулдаггүй дээрэһээ кружогойнь удхэлмэри мартагдашоо.

Кружогые эрхилхэ культармеецэр томилогдоһон нүхэр Санжиевай заняти үнэргэхэдэ городһоо 2-3 дахин ошоходонь нэгэшье хүн занятидаа ерөөгүй гэжэ дурсагдаһан бэшэг дотор хэлэгдэһэн байна.

Эдэ хэлэгдэгшэ баримтануудые шалгажа үзэхэдэ зүб байһаниинь тодорбо. Заводой партийна бюрогой заседани дээрэ тус статья зүбшэн хэлсэгдэжэ, кружогой удхэлмэриие һайжаруулха талаар хэмжэнүүд абтаа. Мүн занятиин ябасые шалгажа байхые профсоюзна ба партийна эхин организациинуудта даалгагдаба гэжэ заводой хүтэлбэрилагшэд манай редакцида мэдэгдэбэ.

Табанжэлые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө!

* * * * * *

Шэн габьяата ажалай түлөө

(БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр И. АНТОНЮГАЙ үгэнөө)

Нүхэдүүд!

Дэлэй нүүлэй сталинска табанжалай шинидхэхы гурбадахи жэлэй түсэбые республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай болзорноонь урид дүүргэжэ, үйлэдбэриин ехэ илалта туйлаһантайнь ашарамдуулан, ажаайлэдбэриин технэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд болон бүхы худэлмэрилэгшэдые Бурят-Монгол АССР-эй Министрнүүдэй Советэй үмэнэһөө амаршалнаб.

Республикын ажаайлэдбэриин худэлмэрилэгшэд нүхэр Сталинда ыгээһэн бэшэг соогоо абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тамсэжэ, валова продукци гаргаха 1948 онойгоо гурэнэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэжэ, ехэхэн амжалтануудые туйлаба.

Энэ оной 11 һара соо республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай дайнай урда тээхи 1940 онойдо орходоо 44,7 процентээр, тиихэдэ үнгэрэгшэ жэлэй эмэ үетэй шиидхэдэ 15,6 процентээр ехэ продукци гаргаһан байна.

Ажаайлэдбэриин худэлмэриин өдэ жэлэй табанжалые болзорноонь урид дүүргэхэ гэһэн патриотическа идеэнын үндэ мүн. Манай республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэрилэгшэдэй ухаан мэдэрэлдэ ерэ идея гүнзэгыгөөр нэбтэрэн оо.

Бүхы советскэ арадтайгаа хамта республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, инженернүүд болон техникүүд дайнай өмнө тээ социалистическэ ажаайлэдбэриин хүгжэлтын сталинска программые амжалтатайгаар бэеэлгэжэ байна. Табанжэлэй шинидхэхы гурбадахи жэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй түрүүлэгшэд болоһон: Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой, Улан-Удын машинностроениэ шэлэй заводой, мяса-консервын комбинадай, «Бурмонголлес» трестын, гүрэнэй заводой, Галуута-Нуурай рудоуправлениэ, сэмбын фабрикын ба нютагай үмэнэй болон кооперативна ажаайлэдбэриин хэзэ хэдэн предприятинуудай коллективүүд илангаа ашалтатайгаар худэлмэрилөө.

Республикын бүхы ажалшад болон ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай амжалтануудаар омгорхоод.

Энэ оной ноябриин 6-да Московын Советэй баярай заседани дээрэ ыгаан элидхэл соогоо нүхэр Молотов ойнай нүүлэй илалтануудые ыгаа зуурэа ингэжэ хэлээ һэн: Ленин ба Сталин болбол туйлаа амжалтануудаараа һаналгаа ерэ хэрэгтэй гэжэ бидэнэрые ургадаг. Туйлаһан амжалтануудтнай ажаайлэдбэриин гэзэгдэнги һалбаринуудые түргэнөөр дэбжүүлхэ арга-боломжые бидэнэртэ олгожо, ажаайлэдбэриин дайнай нүүлэй табанжэлые болзорноонь урид дүүргэхэ ябадалые хапгажа үгэнэ. Партиин болбол табанжэлые дүрбэн жэлдэ дүүргэхын түлөө тамсэлые предприятинуудай ба колхозуудай дээдүүр үшөө һайнаар эмхидхэн дэлгэрүүлхэ гэжэ бидэнэрые урагшаанай урялалан дуудапа.

Большевистскэ партиин эмэ зааварин болбол үйлэдбэриинтөө темные хэлбэришэгүйтөөр дэбшэлүүлхэ, предприяти, цех, бригада бүхэн түсэбөө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө үдэрнөө үдэргэ тамсэжэ, түсэбэй хүүргэлтые гансал валова продукци гаргалгаар бэшэ, харин бүхы ассортиментын ба шанарай показательнуудай талаар хапгахын, ажалай бүтээсые эрид дэбшэлүүлхын, бүтээн гаргаһан продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые доошолуулые, түсэбөө гадуур нөөсэлгэ хэхэ ябадалые дэбшэлүүлхые бидэнэрые уялгална.

Манай ажаайлэдбэриин бүхы предприятинуудай жэлэйнгээ түсэбые болзорноонь урид дүүргэхэдэ болгохын хажуугаар, гэзэгдэжэ ябаһан ба муу шанартай продукци гаргадаг предприятинуудай манайда үшөө олон бии. Нимэ предприятинуудай илангаяа нютагай гүрэнэй ба кооперативна ажаайлэдбэриин талаар байха юм.

Нютагай гүрэнэй ба кооперативна ажаайлэдбэриин худэлмэришэд үргэн хэрэглэлэй өд бараа үйлэдбэрилэн гаргалгада гэзэгдэлэ түрэгнөөр усадхаха уялгатай.

Ленин-Сталинай агуулахэ партиар хүтэлбэрилэгдэн ябажа байгаа манай ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд ба албахаагшад болбол дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые болзорноонь урид дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, социалистическэ ажаайлэдбэриие улам хүсэтэйгөөр дэбжүүлхын тулада, манай оронниие коммунизмда хүрэхэ замаар илалта түгэлдэр түргэнөөр дабшуулхын тулада бүхы байгаа резервүүдэе хэрэглэхэ байха гэжэ республикын Министрнүүдэй Совет гүн ехэер этигэжэ байнаа мэдүүлнэ.

Манай хүсэн түгэлдэр социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша Бүхсоюзна Коммунистическэ большевигүүдэй партиин мандаха болтогой!

Манай ипаг вождь ба багша нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Уржадэр, үдэшын 8 часта хүтэлбэрилхы партийна, советскэ болон профсоюзна худэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн Улан-Удэ городой ажаайлэдбэриин предприятинуудай ба транспортын мэдээжэ стахановецууд ба интеллигентнүүд радиогоор амаршалгын үгэнүүдые дамжуулба.

Тэдэнэр хадаа Бурят-Монголой ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд болон албахаагшадые жэлэйнгээ үилэдбэриин программа дүүргэһэнтэйнь ба дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые республикыч ажаайлэдбэриин үүүлэн дүүргэжэ, илалта туйлаһантайнь дашарамдуулан амаршалһан байна.

Областной партийна организациин үмэнэһөө ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Областной Комитедэй секретарь нүхэр В. М. Кучеров, республикын правительствын үмэнэһөө Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр И. Антонюк, профессиональна союзуудай зүгһөө профсоюзуудай Бурят-Монголой Советэй түрүүлэгшэ нүхэр М. Могнонов, республикын эрэгтэй, эмэгтэй колхозчидуудай зүгһөө Хэжэнгын аймагай ажалшадай депутатуудай Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Дашиев ба бусад амаршалгын халуун үгэнүүдые хэлэхэ зуураа, республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд болон албахаагшадые саашадаа үшөө ехэ амжалта туйлажа, Эхэ сронойнгоо сэрэгэй ба экономическа хүсэ улам бэхижүүлхысньнь урялба.

Тэдэнэрэй зариманайнь үгэнүүдые доро толилбобди.

Амжалтануудаа улам арбидхаха

(ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр В. КУЧЕРОВАЙ үгэнөө)

Манай республикын ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнаһуйгөөр тамсэжэ байна. Республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд БМАССР-эй 25 жэлэй ойн баярай үдэртэй дашарамдуулан нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, энэ оной декабриин 3-ай байдалаар бүхы республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай валова продукци гаргаха 1948 онойгоо түсэбые 100,5 процент, табанжэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые 100,7 процент дүүргэбэ.

Энэ жэлэй 11 һара соо ажаайлэдбэриин предприятинуудай гаргаһан валова продукциие 1940 онойхитой сасуулбал 44,7 процент, тиихэдэ үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй зэргэлүүлбэл 15,6 процентээр ургаһан байна.

Социализм байгуулалга дээрэ шалгарһан коммунистическэ метод, социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлһэнэйнгээ ашаар олон тоото предприятинуудай табанжэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэбэ. Эдэ предприятинуудыг нэрлэбэл: Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод, механизированнэ шэлэй завод, Зэдын ба мяхапай комбинадууд, Галуута-Нуурай рудоуправлени, сэмбын фабрика, «Бурмонголлес» трест, «Байкалорыб» трест ба бусад олон предприятинуудые болоно.

Мүн тэрэшэлэн Зүүн-Сибириин түмэрзамай Улан-Удын отделениинхиг ашаа тээхэ-түсэбөө октябриин 28-да дүүргэжэ, байгша оной декабриин 3-да түсэбөө галуур 10 мянга гаран вагонуудта ашаа тээһэн байха юм.

Манай ажаайлэдбэри ба транспортын амжалтануудай нэгэн нухэсэл гэбэл, нэн түрүүндэ, дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхын түлөө тамсэжэ байһан арбаад мянган худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүдэй хатуу шанга творческо ажалай аша үрэ мүн болоно. Өөһэдынгөө хубита табанжэлэй даалгабариннуудые болзорноонь урид амжалтатайгаар дүүргэһэн Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой суутай строгальщик Курочкин, тус заводой түмэрнэ дархан Реут, Хандагатайн леспромхозой модоноо Болонев, гүрэнэй заводой слесарь Звягинцев, мүн элнэ худалгаша нухэр Цыбикжапов гэгшэд ба бусад олон түрүүшүүлэй нэрэнүүд үргэн олон нинтэдэ мэдээжэ болонхой.

Ажаайлэдбэри ба транспортын түрүүшүүлэй ажалай баяр дүй дүршэл болбол бүхы худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүдтэ ажалай баатаршалгын үльгэр жэшээ боложо үгэнэ.

Табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхын түлөө өршөөтэйгээр тамсэжэ, олониитэ ажалшадай тамсэлдэ авангард боложо ябаһан эдэ түрүү предприятинуудай коллективүүдтэ, түрүү бригадануудта, худэлмэришэдтэ алдар соло!

Энэ жэлэй гүрэнэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэжэ, ажал дээрээ илалга туйлаһантайтнай дашарамдуулан эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд, мастернүүд, цехын начальникүүд, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд Талнарые Бүхсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Областной Комитедэй үмэнэһөө халуунаар амаршалнаб.

Нүхэдүүд! Эхэ оронойнгоо урдахи патриотическа уялгые гүнзэгыгөөр мэдэржэ, москвагайхидай патриотическа жэшээ даган, туйлаһан амжалта дээрээ зогсоогүйгөөр бүхы предприятинуудайнгаа худэлмэриие үдэрнөө үдэртэ һайжаруулжа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахын тулада өөһэдынгөө бүхы хүсэ ба шадабариие гаргажа, тэрэгэрээ манай орондо коммунизм байгуулгын шухала хубинь болохо табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхэ ябадал — манай хүндэтэй зориго болоно.

Манай саашахи амжалтануудтаа гэшэ социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ шэнэ дэбжэлтэнүүд дээрэһээ, мүн энээндэ манай предприятинуудай олон мянган худэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба мастернүүдэй эдэбхитэйгээр хабаадалга дээрэһээ дулдылаха юм гэжэ хэзээдэшье мартаха ехонуйбди. Эдэ болбол техническэ прогрессэй түлөө, ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дэбшэлүүлхын түлөө, үйлэдбэриингоо техные саашадань хурдадхахын түлөө тамсэлээ үшөө өршэмтэйгээр дэлгэрүүлхэ аргаболоомжые бидэндэ олгоно.

Түсэбөө гадуур нөөсэлгэ хэхын түлөө дэлгэрһэн бүтээгдэхүүнэй тамсэл болбол ажалшан олоной социалистическэ мэдэрэлэй хэлбэришэгүйгөөр ургажа байһанние, советскэ гүрэнэйнгээ аша туйын түлөө тэдэнэрэй ходоодо оролдожо байһанние, гүрэнэйнгээ урдахи пантин зорилгонуудые хүсэдөөр ойлгодог болоһоние гэршэлнэ. Түсэбөө гадуур нөөсэлгэ хэхэ ябадал хадаа шүүхэй эд, материал, электроэнерги гамнуйгөөр гаргашалха ябадалтай эрид тамсэжэ, бүхы юумэнүүдтэ арбилалта хэхэ, захиргаанай гаргашые бага болгохо ба түсэбөө гадуур нөөсэлгэ хэхэ шэнэ арганнуудые элирүүлхэ ябадал болоно.

Тэрэшэлэн ажаайлэдбэриин предприятинуудай зорилгонь гансахан лэ валова продукци гаргалгын талаар түсэбөө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ бэшэ, харин гол номенклатура, ассортиментын талаар бүтээхэ, гаргагдаһан продукциин шанарые һайжаруулха ябадал болоно.

Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүүргэхэ бүхы аргаболоомжонуудые манайда бии. Ажаайлэдбэриин предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба партийна организацинуудые болбол олонпитын ажалай дэбжэлтые толгойлхо, ажахые хүтэлбэрилхэ методээ хэлбэришэгүйгөөр, тэсэмгэйгээр һайжаруулха, ажаайлэдбэриин бүхы худэлмэрилэгшэдые советскэ гүрэнэйнгөө урдахи уялгые дүүргэхэдэ бодото социалистическэ янзаар хандадаг болгожо, дутуу дундануудые тэсэн хулисэдэггүй болгон хумуужүүлхэ ехотойбди.

Республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд, партийна ба партийнабэшэ большевигүүд социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, декабриингаа түсэб дүүргэлгэдэ үлэмжэ үндэр показательнуудые туйлаха, 1949 оной түсэбые дүүргэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ, үйлэдбэриин үндэр темпын түлөө тамсэжэ, олоһон дүй дүршэлдөө түшэглэжэ, предприятиг, цех, участок бүхэндөө худэлмэришэн бүхэн тус бүридөө табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ бэзэ гэжэ партиин Областной Комитет батаар найдана.

Ажалай шэнэ шэнэ баатаршалгануудаар агууехэ Эхэ ороноо алдаршуулжа, социалистическэ гүрэнэйнгөө хүсые улам саашань бэхижүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хүсэ шадал ба өрдэм мэргэжэлээ үгэе!

Манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Ленин-Сталинай агууехэ парти мандаха болтогой!

Манай сэсэмэргэн вождь ба багша Агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

(Бурпрофсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр М. МОГНОНОВОЙ үгэнөө)

Нүхэдүүд!

Манай Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын ажалшад болбол республикынгаа 25 жэлэй ойн баярай алдарта үдэдтэ, большевистскэ партиин хүтэлбэрээр туйлаһан илалтануудайнгаа дунгые гаргаад, нүхэр Сталинай нэрэ дээрэ бэшэһэн бэшэг соогоо дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абажа, Эхэ оронойнгоо һалбаран мандахын тулада үшөө һайнаар худэлмэрилхэ, валова продукци гаргалгаар 1948 онойнгоо түсэбые болзорноонь урид дүүргэхэбди гэжэ хэлэһэн байгаа.

Тэрэ сагһаа хойшо республикын ажаайлэдбэриин предприяти ба транспортын эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд болбол нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соогоо абаһан уялгануудаа дүүргэхэ гэһэн гансахан зорилгодо бүхы творческо оролдолгоео хандуулжа, темпээ һуладхангүйгөөр худэлмэрилбэ.

Нүхэр Сталинда үгэһэн уялгаяа дүүргэлгэдэ манай предприятинуудай худэлмэришэд ба албахаагшадай бодото социалистическэ ехоор хандаһан ябадал гэшэ валова продукци гаргалгаар жэлэйнгээ түсэбые 1948 оной декабриин 3 хүрэтэр 100,5 процентээр, табанжэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые 100,7 процентээр дүүргэхэ аргые республикын ажаайлэдбэриде олгоо гэжэ мэдэрхэдэ һапаанда зохид, сэдьхэлдэ баярта байна.

Түүүү предприятинуудай түсэбөө гадуур продукци үгэһэн ябадалые тодорхойлходо: шулуу нүүрһэнэйхид 31 мянган тонно нүүрһэ үгөө, модошод 408 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, 140 мянган кубометр модо зөөгөө, шэлэй заводойхид 262 квадратна метр сонхын шэл, сэмбын фабрикынхид 27 мянган метр сэмбэ, паровозо-вагонно заводойхид хэдэн магистральна паровозуудые үгөө. Арадуудай сэсэмэргэн вождь ба багша агууехэ Сталинда үгэһэн уялгануудаа дүүргэжэ, гайхамшагта илалтануудые туйлаһанайтнай дашарамда, профессиональна союзуудай Областной Советэй үмэнэһөө ба тэрэгэнэй даалгабариар республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай ба транспортын эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд — таанадые амаршалнаб.

Манай предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй худэлмэришэд, инженернүүд ба техникүүд абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тамсэлдэ эсашэ сусашагүйгөөр, өршөөтэйгөөр худэлмэрилһэн ажалайнгаа дүнгөөр оногорхожо шадаха байна.

Нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соогоо абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ябаса дундуур манай предприятинуудай дээдүүр стахановецуудай, үйлэдбэриин зоримгой новаторнуудай тоо үдэрнөө үдэртэ олошоржо байгаа.

Ажаайлэдбэри ба транспортын предприяти бүхэндэ табанжэлэйнгээ даалгабариие олон дахин үлүүлэн дүүргэжэрхиһэн хэдэн арбаад, зуугаад түрүүшүүл — стахановецуудай бии байна. Республикын транспорт ба ажаайлэдбэриин предприятинуудай худэлмэришэд, албахаагшад болбол советскэ нүүдэй гайхамшагта шанарые харуулһан түрүүшүүл — стахановецуудайнгаа нэрэ алдаразр омгорхоно. Тэдэнэй дунда модоной дархан Поскварин, слесарь Каменцев, стерженщицнүүд Писквитина ба Скворцова, токарь Булатный, Эхэ ороной солото машинистнүүд орденто Асеев, Сурмилов, Остошков, Иванов, Зүүн Сибириин түмэрзамай гурбадахи таһагай худэлмэрилэгшэд түмэршэ дархашуул орденто Лымарь ба Лопатин, электрогагнагша Баранов, поезднуудай составительнуудай Кузнецов ба Шахматов, мяха-консервын комбинадай стахановецууд Колесников, Вольхин, Скороботатько, механизированнэ шэлэй заводой машинно-ванна цехын начальник Никанорова, мастер-фуркистнүүд профессиональна союзуудай Областной Советэй гэшүүн Кисенков ба Алексеевич, стахановецууд Гармашев, Измайлов, Тарабухин, Буркина, Шушаков, сэмбын фабрикыч сэмбэ нэхэгшэд Сарычев, Бодров, Ирдынчеева, Савина, республикын солото модо зөөгшэ Болопев ба Коноваленко, шофернүүд Семенов ба Большешапов, ашаа тээгшэд Филиппов ба Федоров, трелевщик Ковалев, модо зөөгшэ Зуб ба ой модоной ажаайлэдбэриин предприятиин суута машинист Зинченко гэгшэд бии.

Нимэ хүнүүд манай предприятиг бүхэндэ хэдэн зуугаад ба мянгаадаараа тоологдоно. Эдэнэр болбол шэнэ табанжэлэй түлөө тамсагшэдэй авангардынь болохо юм. Эдэнэр хадаа шэнэ шэнэ илалтануудай түлөө тамсэлдэ урагшаа дабшажа, ямаршье түбэг бэрхэшээлнүүдые илалдабаха шадабаритай советскэ патриотизмын гайхамшагта шанарые харуулна.

Нүхэдүүд! Мүнөө табанжэлэй 3-дахи жэлэй даалгабариие үлүүлэн дүүргээд байхадамнай, ерэхэ 1949 он хадаа табанжэлэйнгээ программые болзорноонь урдишалан бэелүүлхэ гэһэн москвагайхидай урялые дүүргэхын тулада манай ажаайлэдбэриин саашадаа улам хүсэтэйгөөр хүгжэлгын жэл болохо ехотой.

Ажалайнгаа бүтээсые улам дэбшэлүүлжэ, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Эхэ оронойнгоо хүсые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хүсэ шадал ба өрдэм мэргэжэлээ үгэе!

Манай ороной арадуудай алдар солын, хани барисаанай бата хэрэм —советскэ Эхэ ороной мандаха болтогой!

Советскэ арадай илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша — Ленин — Сталинай агууехэ парти мандаха болтогой!

Манай түрэл ба ипаг нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Хэмжээлэшэгүй ехэ габьяа

(СССР-эй Верховно Советэй депутат, арадай уранзохеолшо Х. НАМСАРАЕВАЙ үгэнөө)

Нүхэдүүд!

Агууехэ Сталинай сэсэмэргэн удирдалгаар һалбаран мандажа байгаа манай үргэн тушгалаг Бурят-Монголой республика социализмаа коммунизмда шэлжэн орохо замаар, өрдэм соел ба ажахынаа илалтаһаа илалтада дэбжүүлэн ябана.

Нимэ ехэ илалтануудые бидэнэр нимагтал большевистскэ партиг, советскэ правительство, манай аха болоһон баатар ород арадай халуун туһаламжаар туйлаабди. Манай Бурят-Монголой республикын олоныгаан суута хүнүүд өсэхэ сусахые өсөлэн хаяжа, эрид шанга зоригоор өөһэдынгөө ажал бүхэнние бодото байдал дээрэнь бэелүүлжэ шададаг байһанаа харуулна. Тэдэнэр өрхим солото габьяатуудые үдэрнөө үдэрнө гаргана.

Хэнэйнье мэдэһээр өнэ тушгалаг Эхэ ороноомнай мөхэтэ муухайгаар дэбтэлжэ ороһон зоригг, хэрэгэ лайсадтай дүрбэн жэлэй турша соо Эсэгэ ороноо хамгаалан дайлалдажа, агууехэ Сталинай аша габьяагаар тэдэнние бүримүйн бута сохиһоноойнгоо һүүлээр амгалан байгуулалтын уе саг эхилһэн байгаа.

Энэ үедэ дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түсэб табигдажа, 1946 онһоо гайхамшагта өдэбхи түгэлдэг тамсэлэй дабалганууд илалтаһаа илалтада асаржа, шэнэ шэнэ хүсэнүүдэй дабшан турижэ, энэ туухэтэ табанжэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ бэелүүлэн гүйсэдхэхэ гэһэн нугарыа эгэршэгүй хатуу зоригоор, манай оронай ажалшан арадай баатар зүрхэнүүд хуяглагдаһан байна.

Манай советскэ олон миллион ахадуунэрэй өрхэ жаргал түгэлдэр болоһон социалистическэ нангин ороной һүр жабхалан баларгна. Тиихэдэ Англи, Америка гэхэ мэтын капитализмын ороныуудай зүгһөө шүүхэта дайн сэрэг үүсхэхээ үндэлэн галзуурагшадта манай өсэри ехэ амжалтануудые тэнхэшэгүй хүндэ сохилтонуудые үгэжэ байһаниинь өлитэ.

1948 оной декабриин 3-да манай республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай сталинска табанжэлэй түсэбые гурбадахи жэлэй программые бодото дээрэнь дүүргэжэ, гүнзэгы ехэ удхашанартай илалта туйлан харуулба.

Бурят-Монголой АССР-эй ажаайлэдбэриин баатар зоригто оломнаан стахановецуудай хэмжээлэшэгүй ехэ габьяа бидэнэрэй гүнзэгы омгорхол болобо. Социалистическэ өрдэм соел ба ажахын үндэрөөр мандажа ерэһэнэй бодото түүхын тэмдэг өнэ ехэхэн илалтануудые болоно.

Манай республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудта ажаллажа байгаа өрөгтэй, эмэгтэй суута баатар ажалшадта Бурят-Монголой уранзохеолшодой зүгһөө халуун зүрхэнэй баяр хүргэхэтэйгээ хамта өөһэдынгөө уранзохеолые таашаар мэтэ илалта түгэлдэрөөр үргэлжэлхээ найдуулан амаршалнаб.

Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые болзорноонь урид дүрбэн жэлдэ дүүргэхэ гэжэ республикын ажаайлэдбэриин предприятинуудай бүхы ажалшадта гүнзэгы баяслалтайгаар найдагдана.

Бригадаа мехлесопунктын модоноод нүхэр Сталинда республикын модоной ельгээһэн бэшэг соо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө өөһэд хоорондыг социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Түс мүрысөөндэ Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Д. Хандуевай хүтэлбэрилдэг модоной бригадынхид түрүүлжэ ябана. Түс бригадаа байгша оной декабриин 3-дэ модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө үлүүшэлэн дүүргэжэ, ехэхэн амжалта туйлаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бригадин нүхэр Д. Хандуев һамгаатаяа байна.

М. Минеевэй фото.

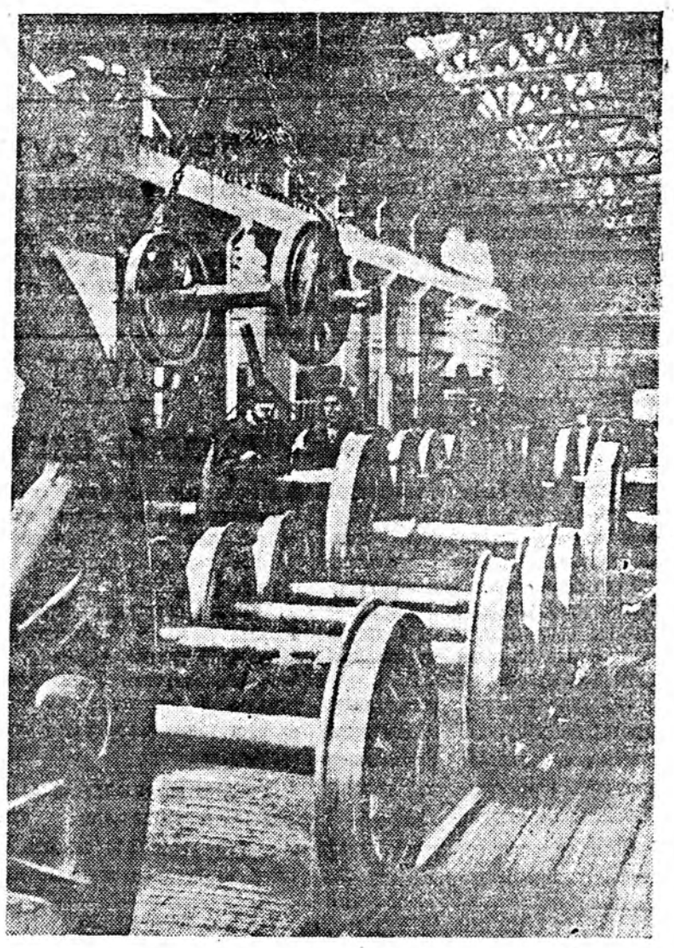

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой колесно цех харуулагдана.

М. Минеевэй фото.

Пионернүүдэй Байшангай азиамодельнэ кружок

«Модельнэ—планертэ, планернэ—самолетто» (Ворошилов),—гэһэн лозунг пионернүүдэй Байшангай таһалгануулай нэгые гоеоно.

Тэрэ таһалга соо верстагууд, хүдэлмэриин столнууд, шкафууд, дарханай зэр зэмсэгүүдые хадаг хайрсагууд, сабуутай банканууд, саарһан, һуралсалгай авиационно мотор гэхэ мэтэнүүд табяатай. Мүн элдэб самолетуулай модельнүүд, планернүүд, парашютууд ба бусад түс кабинедэй хананууда хадаатай. Эндэ хадаа авиамодельнэ кружогой мастерской юм.

Түс кружогто 43 элир авиамоделистнэр һуралсана. Кружогто һуралцадай дундаһаа авиамодельнэ хэрэгые эрхимээр шудалһан дүй дүршэлтэй инструкторнууд гараһан байна. Мүнөө Юра Гулин № 6 һургуулида, мүн Володя Обухов № 4 һургуулида авиамодельнэ кружогуудые хүтэлбэрилнэд.

Пионернүүдэй Байшангай кружогто ерээдүйн летчигууд, конструкторнууд ба технигүүд болохые эрмэлзэһэн эдиршүүл үүсхэл ородолгоой гоор һуралсаһа. Тэдэнэй тоодо Витя Царев, Саша Дорогайкин, Витя Цинкер ба бусад ороно.

Һаяхан шинэдэг модельнүүдэй талаар мүрысөөн болоо.

Витя Цинкерэй хэһэн модель 5.5 секунда соо агаарта тогтожо, 98 метр ниндэбэ. Тиигээд Витя Цинкер мүрысөөндэ нэгдэхи һуури өгөлһэн байна. Витя Царевэй модель 65 метр ниндэжэ, тэрэ хадаа хоердохи һуурида гараа. Гурбадахи һуурине Саша Дорогайкин, Вова Лантин гэгшэд эзэлбэ.

Мүрысөөнэй һүүлэер монтольфьер гэжэ үнгэтэ шар агаарта хөөрүүлэн табиһан байна. Энэ һонирхолтой хүхэлмэрине Абакшинов, Дамбуев, Гулин гэгшэд бэлдэһэн байха юм. Түс кружогые дүршэл өхэтэй һургагша нухэр Георгий Иванович Бурков хүтэлбэрилнэ. Энэ хадаа авиамодельнэ кружогые 13 жэл соо хүтэлбэрилжэ байна.

В. Кабашова.

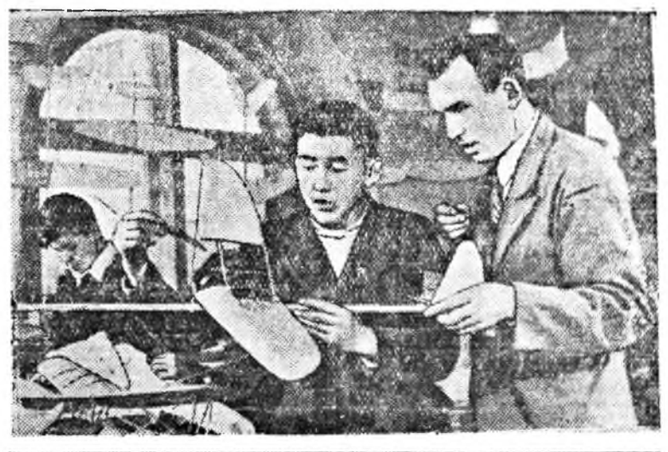

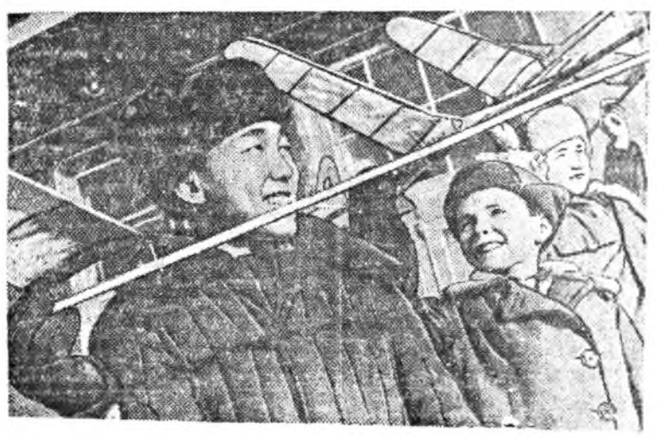

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ГУРБАДАХИ СЕССИ

ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай

ПАРИЖ, декабриин 8. (ТАСС-эй спецкорр). Генеральна Ассамблейн пленум болбол ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалаар тусхай политическэ комитедэй оруулһан элидхэлые хаража үзэжэ эхилбэ.

Тус асуудалые зүбшөн хэлсэхэ зуурта англо-американска блок болбол политическэ ехэ диилдэлдэ оробо гэжэ мэдэсөө һэмди.

США-гэй ба Англиин делегацууд уласхоорондын сүүдэй бүлэг гэшүүдэй консультативна тобшололые хозернэ шагай болгон хэрэглэд, тэрэ тобшололые өөһэдынгөө дураар тайлбарилан, ганцал англо-американска блоотто таарамжатай пүрэнүүдые ООН-дэ абаха һэмди гэжэ хэлэхыень комитедые баздхаха һалгэлгэ гаргаба.

Аргентиный делегаци болбол ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалые Ассамблей хадаа Аюулгүйн Советэй һанамжые тоолгүйгөөр шинидхэжэ өөдөй гэһэн дурадхалтай резолюциин проектые оруулба.

Бусад хэлэ хэлэн оронуудай делегациинуудаар дэмжэгдэһэн СССР-эй делегаци болбол ООН-эй Уставые эбдэхэ гэһэн һэдэлтэнүүдтэ хатуу харюу үгэһэн байгаа. Дурсагдагша консультативна тобшолол хадаа бүхыдөө уласхоорондын сүүдэй тобшолол гэжэ сэгнэгдехэ өөгүй гэжэ Советскэ делегаци тодорхойгоор харуулаад, ООН-дэ орохо тухай мэдүүлгэнүүдые бариһан гүрэнүүдые, төлөөндэ дуратай ба дурагүй байһанһаан боложо зоргоороо хубаарилха ябадалые эрид буруушаба. США-гэй ба Англиин делегациинуудай позици даншье буруу удха шэнжэтэй байһан туладань, баруун Европын «маршаллизованна» оронуудай зарим түлөөлөгшэд хүрэтэрөө тэрэ позициие зүбшөөгүй. Швециин делегаци болбол ООН-дэ орохо тухай гүйлта бариһан бүхы оронуудай мэдүүлгэнүүдые дахин хаража үзэхые Аюулгүйн Советтэ һайшаан дурадхаһан резолюци проектдэ оруулба; тэрээн доторынь, тусгаарлабал, Монгол Арадай Республика, Албани, Болгари, Венгри ба Румыни тухай эндэ хэлэгдэһэн байна. США-гэй делегациин тэрэ проектые арсажа голосовалһан мүртэншые, тэрэ проект абтаһан байгаа. Энэ оршон байдал соо Аргентиный делегаци болбол өөрынгөө проектые баатхаха хэрэгтүй гэжэ тоолоод тэрээнэ болюулһан байба.

Пленум дээрэшье, мүн комитедтэншье США-гэй делегациин үсөөдэхэ аюул сохом гараад байһан туладань мүнөөдэр США-гэй делегат Коэн гэншэ резолюциин шведска проектые арсахаяа болюо баатай болобо. Би тэрэ проектын түлөө голосовалхаб гэжэ Коэн мэдүүлба Гэбэшье, өөдэ гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамхаралсаһан удхатай ба ООН-эй Устав дотор хараалагдаагүй хэдэ-хэдэн политическэ условинуудые ишгэжэ мэдүүлхышэ хажуугаар табижа, Монгол Арадай Республикые, Болгариие, Албаниие, Румыниие ба Венгриие абаяа гэжэ али зэргээр худалаар хэлэжэ байһанаа тэрэ дары харуулба.

Коэн гэгшын һүүлэер Голландиин, Австралиин, Пакистанай делегацууд тусхай политическэ комитет дээрэ оруулагдаһан резолюциинуудай бүхы проектнүүдые дэмжэбэ. Швециин делегат болбол шведска делегациин хурадхалнууд дээрэ үндэһэлһэн резолюциин проектые дэмжэбэ. Гэбэшье энэ делегациин позицида дэмы бэшээр болоһон хубилалтануудые тэндэ байгшад ойлгобо. Ушарынь, Швециин делегат мүнөө болоходо, англо-американска блогой талаһаа тусгаар һайшаагдажа байгаа нэймэн проектнүүдэй түлөө голосовалхаб гэжэ мэдүүлба.

Франциин делегат болбол Австралиин делегациин хурадхалай түлөө манай делегаци голосовалжа шадахагүй гэжэ мэдүүлээд, шведска проектые дэмжэбэ. Гэхэтэйгээ хамта англо-американска блогой талаһаа тусгаар һайшаагдажа байгаа хэдэ хэдэн оронуудые ООН-дэ абаха тухай резолюциинуудай проектнүүдые дэмжэжэ байһанайнгаа тухай США-гэй делегацида билдагуушалан мэдүүлбэ.

Бирмын, Филиппиный, Иранай, Индиин, Сиамай, Хитадай делегацууд Цейлониие ООН-дэ абаха һэмди гэжэ Ассамблейн тусгаар мэдүүлгэ хэхыень баадхаба.

Украинын, Полшын, Белоруссиин делегацууд болбол ООН-дэ орохо тухай барилдаһан бүхы мэдүүлгэнүүдые дахин хаража үзэхые Аюулгүйн Советэй һайшаан дурадхаһан шведска делегациин дурадхалаар тусхай комитедээр абтаһан резолюциин проектые дэмжэхэ зуураа, тэрэ комитедэй оруулһан бусад проектнүүдые үндэһэ барилтануудтай шүүмжэлдэ оруулба.

Үдэшын пленарна заседаниин һүүлдэ СССР-эй делегациин түрүү А. Я. Вышинский үгэ хэлэһэн байна.

ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалаар саг үргэлжын гэшүүдэй пэгэн һапалтай байха принципые тоолгүйгөөр шинидхэбэри гаргаха гэһэн дурадхалнуудай политическэ удхань юуб гэбэл, ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха хэрэгтэ Аюулгүйн Советэй үүгые үгы хэхэ гэһэн удхатай болоно гэжэ Вышинский тэмдэглэнэ.

Гадна, СССР-эй делегациин түрүү болбол «уласхоорондын сүүдэй консультативна тобшолол» гэдэг асуудалые дэлгэрэнгы анализда оруулжа, уласхоорондын сүүдэй зарим бүлэг гэшүүд, — судьянарай гаргаһан тобшололые, шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалда барилтаан байгаа хуули буса өөһэдынгөө позициие зүбтүүлхын тулада США ба Англиин делегациинуудай хэрэглэхэ һанаатай байһанай ноолые бүтэмжэтэйень харуулба.

ООН-дэ орохо тухай мэдүүлгэнүүдые бариһан бүхы пүрэнүүдтэ аллаар хандаха шулала гэһэн удхатай шведска делегациин проектые СССР-эй делегаци дэмжэнэ, мүн дээрэ хурсагдагша шалтагаанууд дээрэһээ энэ асуудалаар оруулагдаһан бусад проектнүүдые бүхымдэнь буруушаана гэжэ үгээ дүүргэхэдээ Вышинский тэмдэглэбэ.

ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай

ПАРИЖ, декабриин 8. (ТАСС-эй спецкорр). Мүнөө үдэшэ орой Ассамблей болбол ООН-дэ шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалай зүбшэн хэлсэлгые дүүргэбэ.

Великобританиин делегат пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ ООН-дэ шэнэ гэшүүдые Ассамблейн абажа байхые дурадхаһан резолюциин проектые тусхай политическэ комитедтэ оруулһан Аргентиный делегациин «һанал бодолые манай делегаци зүбшөөнэ» гэжэ мэдүүлбэ.

Тус проект ООН-эй Уставые бүдүүлгээр эбдэһэн ба Аюулгүйн Советэй һанамжые тоолгоогүй байха юм. ООН-дэ орохо тухай мэдүүлгэ бариһан бүхы оронуудай мэдүүлгэнүүдые шэнэ хаража үзэхыень Аюулгүйн Советтэ һайшаан дурадхаһан резолюциин шведска проектые голосованида табихада английска делегаци болбол һанамжаа үгэхэгүй байна гэжэ саашань хэлэбэ.

Этээн һүүлдэ Чехословакиин түлөөлөгшэ үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа США-гэй, Австралиин ба Бельгиин делегациинуудаар дурадхагдаһан резолюциинуудай проектнүүдые баталан абахые буруушааба; тэдэ резолюциинуудые болбол США-гэй һанаанда таатай оронуудта хүндэлэл үзүүлжэ, арадай демократиин оронуудтай жэшэбэл, тэдээнние үлэмжэ хүнгэн байдалда табина, тиигээд арадай демократиин оронуудай мэдүүлгэнүүдые Аюулгүйн Советэхи англо-американска олонхид блокировалһан байха юм.

Тэрээнэйнгээ һүүлээр пленум болбол оруулагдаһан резолюциинуудай проектнүүдые голосовалжа эхилбэ. Швециин делегациин дурадхаһан ООН-дэ орохо тухай мэдүүлгэнүүдые бариһан бүхы оронуудта аллаар хандаха хэрэгтэй гэһэн резолюциин проект болбол 32 делегациинуудай голосуудаар абтаба; тусгаарлабал энэ проектын түлөө СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай делегациинууд голосовалба. Тэрээнние арсажа нэгэшье голос үгтөөгүй. 10 делегациинууд голосованиин үедэ һанамжануудаа үгөөгүй, тэдээнэй тоодо Англиин делегаци ба британска хэдэ хэдэн доминионуудай делегациинууд оролсоно.

Оройдоол бүлэг судьянарай—уласхоорондын сүүдэй гэшүүдэй һанамжа үнэндөө байһан туладань мүн бидэнэрэй тобшолол болбол бодото байдалһаа халирхай байһан туладта тодорхой ушар байдалнуудта хэрэглэгдажэ шадахагүй юм гэжэ тэдэ судьянарай өөһэдөө мэдүүлһэн туладань «Уласхоорондын сүүдэй консультативна тобшололтой» тааралдуулан ООН-дэ гэшүүдые абаха тухай асуудалнуудые шинидхэхэ гэжэ Аюулгүйн Советтэ ба Генеральна Ассамблейн гэшүүдтэ һайшаан дурадхаһан австрийска резолюциин проект тэрээнэй һүүлээр абтаһан байгаа. ООН-эй уставай гол принципүүдтэ зүрилдажэ байгаа энэ проектые арсажа, 10 делегациинуудаар—СССР-эй, Франциин, Швециин, Данаин, Эфиопиин, Польшын, УССР-эй, БССР-эй, Чехословакиин, Югославиин делегациинуудаар голосовалба.

Тэрээнэйнгээ һүүлээр пленум болбол резолюциин бельгийскэ проектдэ дамжан оробо.

Тэрээн дотор ООН-эй гэшүүн болгожо абахые гуйһан Италиин ба Финляндиин дурадхалнуудые шанаар хаража үзэхэ гэжэ Аюулгүйн Советтэ дурадхагдаһан байгаа. Тусхай комитедэй заседаниинууд дээрэ СССР-эй делегаци болбол бэшэ бэшэ проектнүүдые дабтажа байһан туладань хэрэггүй гэжэ тоолоод, энэ проектые хаража үзэлгые болюулха гэжэ баадхаһан байна. Гэбэшье, англо-американска үмөөрэгшэдөөр дэмжэгдэһэн бельгийскэ делегаци болбол өөрынгөө проектые абхуулхые туйлаһан байна. Гэбэшье, мүнөө болоходо Бельгиин делегаци болбол тэрээнэй проектые зүбшэн хэлсэлгэнээ болюулхые гуйжа пленумдэ хандаба.

Энээнтэй дашарамдуулан СССР-эй делегациин түрүү А. Я. Вышинский болбол бельгийскэ проектые арсажа байһанайнгаа тухайда нэгэ үедэ советска делегаци комитет дотор хэлэдэг байһан юм гэжэ мэдүүлба. Тиигээд энэ проектын пленумай үзэмжэдэ табигдаад байхадань, ямаршье хадаа делегаци, мүн тэрээнэй авторшье байһан делегаци болбол, тэрэ проектые зүбшэн хэлсэлгэнээ болюулжа шадахагүй байнал гэбэ.

Бельгийскэ делегациин проект зүбшэн хэлсэлтэдэ табигдаад, олонхи голосуудаар арсагдаһан байгаа. Бельгийскэ делегаци өөрөө тэрэ проектые арсажа голосовалаад, өөрынгөө энеэдэтэй байдалда оруулһан байгаа.

Тэрээнэй һүүлээр Ассамблейн пленум болбол США ба Великобританиин ООН-дэ абхуулха гэжэ өгөөр оролдожо байдаг гүрэнүүдэй мэдүүлгэнүүдые шэнэ хаража үзэхые Аюулгүйн Советтэ һайшаан дурадхаһан ба Австрали болон США-гэй делегациинуудаар дурадхагдаһан резолюциинуудай проектнүүдые олонхи голосуудаар баталан абаһан байна. Тэдэ оронуудынь нэрлэбэл: Португали, Трансиордани, Итали, Финляндиие, Ирланди, Австри ба Цейлон болоно. СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай делегациинууд дурсагдагша резолюциинуудай проектнүүдые арсажа голосовалба. Юуб гэбэл, тэдэ проектнүүд болбол ООН-дэ орохо тухай мэдүүлгэнүүдые бариһан бэшэ бэшэ гүрэнүүдтэ орходоо англо-американска блогой һанаанда таатай гүрэнүүдые үлэмжэ һайн байдалда табина.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын конгресс

БУДАПЕШТ, декабриин (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын хоердохи конгрессэй түгэсэлгэ заседани дээрэ Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин Генеральна Совет (МДФЖ) һунгагдаа. Тэрэнэй составта федерациин харьяата бүхы оронуудай эхэнэрнүүдэй организациинуудай төлөөлөгшэдэй ороһон тухай мэдэгдэнэн байгаа. Федерациин Генеральна Советээр һунгагдаһан МДФЖ-гэй хүтэлбэрилхы органуудай өмнөтые конгресстэ хабаалагдаһан нэрьесэ альга ташажа, нэгэн һанаалаар баталба. МДФЖ-гэй түрүүлгэшэ Эжени Коттон, вице-түрүүлгэшэ Н. Попова (СССР), Доррес Ибаррури (республиканска Испани), Цай Чан (Хитад), Джемма Бельтфиш (США) гэгшэд һунгагаа. Нэгэдэхи конгрессэй үнтэрхөө хойшо МДФЖ-гэй зэргэнүүлилээд ургаһан туладань, хүтэлхилхы органуудай составта ургэдхэхэ гэһэн шинидхэбэри абаһан байха юм. Тиимэһээ МДФЖ-гэй вице-түрүүлэгшэнэрээр Польшын, Великобританиин түлөөлэгшэд мэжэ һунгагдаха байна. Тэдэ кандидатурануудынь дурсагдаһан оронуудай эхэнэрнүүдэй организациинуудаар дэмжүүлэгдэхэ юм. Конгресс болбол эдэ кандидатурануудые баталхыень МДФЖ-гэй Генеральна Советтэ даалгаба.

Конгресс хадаа МДФЖ-гэй сэдхэхэ комитедые һунгаба. Тиигээд составта 24 оронуудай эхэнэрнүүдэй демократическа организациинуудай түлөөлөгшэд ороһон байна юм.

Грециин эхэнэрнүүдэй ба хүүхэдэй байдалые шалгахын тулада МДФЖ-гэй комиссиэ альга МДФЖ-гэй национальна организациин бүхэн дотор эрхэ сүлөөдэ дурадхаһан греческэ арадта туһалха нэмэлтэ үнэгэргэхэ гэжэ конгресс шинидэлэ.

МДФЖ-гэй түрүүлэгшэ Эжени Коттон конгрессые хаяха зуураа бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдэй организациинуудай түлөөлөгшэдэй мэдэгдэнэ конгресс хамаг оронуудай эхэнэрнүүдэй эгээн хүсэтэй ба нэгэн хүндэтэй организациин болоһон нэршүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин хүсэ шаналга ба нэгэдэлые дэлхэйдэхинде хүсэлһанние онсо тэмдэглэбэ.

Мүнөөдэр Улан-Удэдэ

◆ Буряд-Монголой Гүрэнэй драмын театрта—Ленинэй орденто Улан-Удэ вагон-заводой культурын ордоной үраныһайханай самодеятельностин концерт.

◆ Түмэрзамай үзэлэй клубтаа хүүхэлмэришэлэй эмаралтын мүрысөө. Энэ үраныһайханай самодеятельностин концерт, мүн кинофильм.

◆ Ленинэй орденто паровозостроительна заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй клубта — һайханай самодеятельностин концерт.

◆ Ленинэй орденто паровозостроительна заводой культурын Ордоной Пригороднэ районой культурын ордоной шанда, гүрэнэй заводой ба химстроительнэй заводой клубуудта «Гвардиин» гэжэ кинофильмын хоёр хэсэгэй, «Хүхюун эдиршүүлэ» ба «Зоримгой долоон» гэжэ кинофильмнууд харуулагдахэ.

◆ Колхозно-совхозно театрта элдэб наадан ба танца болоно.

СПОРТ

◆ «Динамын стадион дээрэй 12 часта каток нээгдэхэ. Городой конькигаар үрилдаанда мүрысөөн үнэргэгдэхэ байна. Тэрэй 3 часта хоккейнэ матч болно. Эндэ «Буревестник» ба «Динамо» команданууд хабаалсана.

◆ Пединститудай актовэй залда городой шатаршадай командануудай түрүү һуури эзэлэлгын турнир болоно. Эндэ «Наука» ба «Большевик» гэжэ спортивна обществонуудай шатаршад наадаха. Турнир үлэрэй часта эхилхэ.

◆ Гүрэнэй заводой клубтаа заводой команда «Дзержинецын» шествын командатай шатаралдаха.

Шаповаловагай хэрээгы ааша

Фельетоной орондо

Кударын аймагай гүрэнэй банкын таһаг... Мүнгэ абаашад, тушаагаашад, тоолошод олон. Хүнүүдэй телефоноор хөөрэлдэхэ, шоотонуудай нарьяха абланууд таһарнагүй.

«Банкын таһагые эрхилэгшэ» гэжэ тоно үзэгүүдээр бэшэһэн гаршагтай кабинедэй үүдэндэ, һандали дээрэ хүнүүд һууна. Энэ үедэ кабинет соо һоо аргагүй шангаар арьяһан: «Хэн бэшээб... Мэдэхэ байхаб... Сүүдтэ үгэхэб.. ажалһаатнэй гаргажа хаяхаб...» гэһэн хараатта хашхаралдаанууд дуулдаба.

Кабинедэй үүдэндэ һуугаашад нюур нюураа харалсан байтараа, нэгэниинь —«дулин хүн ерээ гү?» — гэжэ хүршэһөө асууба. «Үгы даа» гэжэ, нимэ хашхаралдаанһаа хашарһан янзатайгаар нүгөөдэнь харюусана. Тиин эндэ һуугшадай нөөрөлдөөн дээрэһээ мэдэхэдэ банкын таһагые эрхилэгшэ Шаповаловa гэгшэ ехэ поерхуу, хадаруу зан гаргажа, хараһанаа хараадаг, золгөөнөөр зандардаг, дугуй дундануудые элирүүлһэн шүүмжэлэлдэ дурагүйтэжэ, шүрбэһэ шэлэнь татаг хүтэлбэрилэгшэ байшоо.

Тиин энэ хүтэлбэрилэгшын абари зангые ба жэгшүүритэй аяг ашые түс аймагай «Кударинский колхозник» гэжэ газетэ өлөөр харуулжа бэшэһэн байгаа. Энэ оной сентябриин 9-дэ түс газетэдэ толилогдоһон «Хэрээгы администратор» гэһэн гаршагтай статья соо Шаповалова болбол банкын хүдэлмэрилэгшэдтэ, хөрөөгөөр ерэһэн ажалшадта хөрөөгыгөөр хандадаг, тэдэнэрые зандаржа, хараажа эхилдэг гэжэ шүүмжэлэгдэһэн байгаа.

Нимэ статьягай аймагай газетэдэ гараһанай һүүлээр гүрэнэй банкын республиканска конторые эрхилэгшэ нухэр Мадаев түс барилтануудые шалгаад, зүб зүйтэй байһыень элирүүлжэ, тусхай приказаар Шаповаловада выговор үгэһэн, саашдаа нимэ ушарай тохеолдоо һаань бүри хатуу хэмжэ абаха байһан тухайдаа тэрэ приказ соогоо бэшэһэн байха юм. Шаповаловада хэмжэ абтаһан тухай аймагай газетын хуудаһан дээрэ багахан мэдэсөл толилогдоо һэн.

Нигэд байхада Кударын аймбанкые эрхилэгшэ өөрынгөө дутуу лунда зүйлнүүдые ойлгожо, банкынгаа хүдэлмэрилэгшэдтэ ба хөрөөгөөр ерэһөн ажалшадта өөрынгөө хандалгые һайжаруулха байха гэжэ тэндэхи нютагайдид ехээр найдаһан байгаа. Тиин энэ найдал дэмы байшоо.

Газетэдэ статьягай ба мэдэсөлэй гараһанһаа хойшо Шаповалова урданайхиһаа үлүү ехээр доошороч, банкынгаа хүдэлмэрилэгшэдые «Статья хэн бэшээб» гэжэ мүрлэжэ, зандаржа эхилөө. Банкын хүдэлмэрилэгшэд Б. Москвитин, Л. Васильев гэгшэд статья бэшэһэн дээрэ һанэглэгшэд, Шаповаловада «хэзуулжа» байна. Шаповалова хадаа эдэ нухэдые «таанад статья бэшээт, ажалһаатнай гаргахэб, сүүдтэ үгэхэб» гэжэ хараагаа.

Нигэд байхада, гүрэнэй банкын республиканска конторые эрхилэгшэ нухэр Мадаев болбол Шаповаловa тухай гаргаһан өөрынгөө приказые дахин хаража, тэрээн соо хэлэгдэһэн «саашдаа нимэ ушарай тохеолдоо һаань бүри хатуу хэмжэ абтаха» гэһэн зүйлые хүсэндэнь оруулха үлгатай.

Ш. Дугаров, Ж. Жамбуев.

Уншаха номууд дуталдана

БМАССР-эй өлгүүрые хамгаалха Министерствын мэдэлдэ байдаг, уушханай ханяада аргалгын Дээдэ-Березовскодохи санаториодо республикынь городууд ба аймагуудһаа нигэд олон ажалшад аргалгуулхаяа ерэжэ байдаг. Тус санаториин дэргэдэхи библиотекэ тон үсөөхэн хэһэг газетэ ба журналнуудые захижа абадаг байна. Тиимэһээ уншаха газетэ болон журналнууд ехэ дутамаг байха юм.

Гадна, буряд-монгол хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн ба ородһоо оршуулагдажа хэлэгдэһэн номууд огто үгы. Тиимэһээ буряд хэлэн дээрэ уншаха дуратан помгүй үлэшэдэг байна.

А. Аюшеев.

СПОРТ

Баскетболоор блиц-турнир

Һаяхан Улан-Удын физкультура ба спортын хэрэгые эрхилэх городской комитет «Дзержинец» гэжэ һайндуранай обществын спортивна зал соо баскетбольно командануудай блиц-турнир үнэргэбэ. Эндэ һайндуранай обществонууд ба физкультурна коллективүүдэй 13 команданууд хабаалсаа.

Энэ үнэргэгдэһэн турнир хадаа городой баскетбольно командануудай шадамараар наададаг болоһоние харуулба. Наадалгаа эрид шанга тулалдаагаар үнэрөө.

Блиц-турнирэй түрүүшын хахад финалда 4 команданууд үлзаба. Пединститудай 1-дэхи команда «Дзержинецын» командатай наадаба. Городой чемпион «Дзержинецын» команда пединститудайхидта 18:15 тоотойгоор ялагдаба.

Хүүгэдэй спортивна һургуулиин команда «Ажалай резервнүүдэй» командатай тулажэ, тэдэнние 40:8 тоотойгоор шүүгөө. Тиимэ дээрэһээ финалда Пединститудай ба спортивна һургуулиин команданууд үлзаха болобо.

Эдэ хоер командануудай наадалга эрид шанга тулалдаагаар өнжэбэ. Нааданай түрүүшын хахадта спортивна һургуулиин команда нүгөөдүүлээ 6:3 гэһэн тоотойгоор шүүгөө. Гэбэшье, хоердохи хахадта пединститудайхин улам шангаар наадажа, 20:12 гэһэн тоотойгоор спортивна һургуулиин команде ялаба.

Энээнтэй хамта мүн эхэнэрнүүдэй баскетбольно командануудай блиц-турнир болоо.

Һүүлшын финалда Пединститудай ба «Дзержинецын» команданууд тулалдаба. Тиихэдэ «Дзержинецынхид» 10:5 тоотойгоор пединститудайхинние шүүбэ. Ялагша команданууд физкультура ба спортын городской комитедэй грамотаар шагнагдаһан байна.

В. Приемышев.

Сэмнер Уэллес США-гэй политика тухай бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАСС). США-гэй Гүрэнэй секретариин орлогшо байһан Сэмнер Уэллес болбол ООН-эй Генеральна ассамблейн хүдэлмэрине «Нью-Йорк Геральд трибюн» газетэдэ бэшэжэ тайлбарилха зуураа, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие имагтал тэрээндэ хэрэгтэй аргэ зэбсэг болгохо гэһэн Холбоото Штадуудай һэлэлгэнүүдһээ нэрэмжэлые дурадхана. Урдань Лиги нацаа Англиин ба Франциин барилтаһан курсые дабталга, эсэстэ, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие бүтэ һүрэлгэдэ хүргажэ болохо байна гэжэ хэлэбэ.

Уэллесэй хэлэһэнэй ehoop американска правительство хадаа палестинска асуудал тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин саг үргэлжын түһада хохидолтойгоор, стратегическэ ашаттай байдалда орохые нэгэтэ бэшэ ородһоон байна.

Харюусалгата редактор орлогшо Б. Очи...

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРНУУД

«Прогресс» «Ehөтой хүн повесть»

«Эрдэм» «Чио-Чио-Сан»

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Унэн) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора — 23, АТС—1-80 зам. редактора—3-23, ответ. секретаря 3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства—4-52, культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов — 4-52 (2 зв.), объявлений—2-64 (2 зв.) Для междугородних переговоров — 16.

Н—00506. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.0...